

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 121 (13.352)

Trst, petek, 26. maja 1989

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

V Moskvi prvič živahen in občasno napet kongres ljudskih poslancev

Delegati so z veliko večino izvolili Gorbačova za predsednika parlamenta

Za predsednika je kandidiral tudi Boris Jelcin, vendar se je pozneje umaknil - Predlog Saharova je večina zavrnila - Številni delegati zahtevali pojasnila v zvezi z dogodki v Tbilisiju

MOSKVA — Včeraj se je začel kongres ljudskih poslancev, skupščine, ki jo je prvič neposredno izvolilo ljudstvo. Dogodku, ki bo brez dvoma vplival na nadaljnji potek perestrojke, sledi 600 tujih in 900 sovjetskih novinarjev. Sovjetska televizija je prvič v zgodovini neposredno prenašala otvoritveni del kongresa in razpravo, ki je sledila. 2.250 izvoljenih delegatov bo moralo izbrati 542 članov vrhovnega sovjeta, ki se bodo sestali že jutri, izvoliti pa bodo morali tudi predsednika vrhovnega sovjeta. Vse do zadnjega je bil edini kandidat za predsedniško mesto Mihail Gorbačov, med razpravo pa je za to mesto kandidiral tudi Aleksandr Obolenskij, ki je bil izvoljen na leningrajskem podeželju. Svojo kandidaturo je predstavil tudi Boris Jelcin, vendar jo je pozneje umaknil in tako pustil prosto pot Gorbačovu. Že takoj na začetku pa je kongres odbil predlog Saharova, da bi volitve predsednika, tudi na prošnjo nekaterih delegatov, prenesli na zadnji del kongresa in tako omogočili svobodnejšo razpravo. Mihail Gorbačov je bil tako izvoljen s tajnim glasovanjem; dobil je 95,6 odstotkov glasov, vendar je treba dodati, da se kongresa ni udeležilo vseh 2.250 izvoljenih delegatov.

Med prvimi je stopil na govorniški oder prav Andrej Saharov, ki so mu prisotni večkrat toplo ploskali še posebno, ko je podprl kandidaturo Gorbačova, »kajti zaenkrat ne vidi druge primerne osebe na njegovem mestu«. »Glasoval bom zanj, vendar bo moj glas le pogojnega značaja,«

je dejal Saharov. Številni delegati, ki so posegli v razpravo, so hoteli predvsem pojasniti v zvezi z dogodki v Tbilisiju, kjer je zaradi nasilnega posega vojske umrlo 20 ljudi. Glede tega je Gorbačov v repliki poudaril, da ni bil seznanjen o tem, kar se je dogajalo v Gruziji. »Vojska mora opravljati svojo dolžnost, vendar ne smemo dovoliti, da se dolžnost spremeni v nasilje.«

Kdor je mislil in nemara upal, da bo kongres stekel brez zapletov, se je motil. Prvič so bile jasno izrečene kritike in odkrito iznešeni novi predlogi in številni delegati se niso strinjali s kandidaturo Gorbačova za predsednika vrhovnega sovjeta. Proti njegovi kandidaturi se jih je namreč izreklo dobrih 17 odstotkov, ki so si med glasovanjem očitno premislili, drugi so opozorili na nevarnost, da bi se kongres spremenil v volilni kongres brez možnosti za razpravo; nekateri delegati pa so Gorbačovovo kandidaturo odločno in glasno podprli. Dejstvo, da bo Gorbačov tudi predsednik novega parlamenta in da bo tako nosilec in izvajalec najvišje možne oblasti, je pri mnogih delegatih vzbudilo dvome.

Gorbačov je moral večkrat miriti razgrete delegate in stalno poudarjal, da je treba spoštovati načela demokracije. V repliki je Gorbačov med drugim poudaril, da je kongres ljudskih poslancev in vse, kar je z njim v zvezi, zgodovinski dogodek in hkrati dokaz, da se perestrojka nadaljuje.

Še dan
premiseleka
za predsednika
Cossigo

DUŠAN KALC

RIM — Šesti dan vladne krize je potekal v čudnem ozračju negotovosti in neodločnosti. Predsednik republike Francesco Cossiga se še ni izrekel. Menda so v teku včerajšnjega dne nastopile rahle komplikacije kar zadeva značilnosti mandata dosedanjemu predsedniku Ciriacu De Miti, ki ostaja edini kandidat. Obstajali naj bi dvomi o tem, ali naj predsednik republike poveri poizvedovalni ali polnomočni mandat. Od kod ti dvomi? Predsednik Cossiga je imel tudi včeraj vrsto zaupnih stikov z nekaterimi osebnostmi, čeprav ni v uradnem sporočilu Kvirinale, v zvezi s tem nobene podrobnosti. Govoril naj bi vsekakor z De Mito, Forlanijem in Craxijem. Zaključki teh dodatnih predsednikovih posvetovanj torej niso znani, prav gotovo pa bodo znani danes.

V tem ozračju negotovosti beleži politična kronika včerajšnjega dne predvsem novo ofenzivo komunističnega tajnika Occhetto. Njegovo glavno orozje je še vedno sicer nekoliko obrabljen, a še vedno dokaj učinkovit argument zdravstvenih ticketov.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Kitajski premier je včeraj nastopil na televiziji in okregal neposlušno vojsko

Li Pengova trda roka zbrisala nade pekinških študentov na Tienanmenu

PEKING — Na Kitajskem je prevladala politična linija, ki jo zagovarja premier Li Peng, čeprav kot izvajalec političnih izbir priletnega državnega voditelja Deng Xiaopinga. Trda roka naj bi torej zalegla več kot odprtost generalnega sekretarja kitajske komunistične partije Zhao Ziyanga, ki je menda še vedno ohranil svojo politično funkcijo, idejno pa naj bi povsem propadel.

V vsesplošni zmed, ki spremlja še dvanajstodnevni protest študentov, so tiskovne agencije zabeležile včerajšnjo novost, da je sam premier Li Peng nastopil na televiziji in nagovoril prebivalce ter vojsko. Tokrat je Li Peng prvič nastopil javno, potem ko je dal oklicati izjemno stanje in se postavil v bran veliki manifestaciji na Tienanmenu z uvedbo policijske ure.

Predpisov policijske ure pa ni spoštoval nihče in prav na to dejstvo je Li Peng osredotočil svoj govor, ki je bil sicer formalno neuraden, saj je premier nastopil na televiziji »izključno«
v zvezi z obiskom nekaterih veleposla-

nikov. Li Peng je svojo trdo roko sicer previdno skril in izjavil, da je naročil vojski, naj se zbere v pekinškem predmestju, ker je hotel tako zaščititi televizijo in vire javnega obveščanja. Vojaki bi bili lahko kadarkoli vkorakali na Tienanmen, ko bi to le hoteli, je izjavil Li Peng, ki je takoj za tem dodal, da mu še na misel ne pride, da bi študente razgnal z vojsko, saj so kitajski vojaki vendar »sinovi in bratje naroda«
in morajo narodu tudi služiti. Li Peng pa je obenem navil ušesa vojakom, ki so izrazili svojo solidarnost študentom in ponovil stališče, da mora vojska ubogati izključno permanentni vojaški komisiji, to je Deng Xiaopingu, in vzpostaviti v državi red.

Premier Li Peng je tako pokazal, da je njegov politični položaj še vedno trden, v večjih težavah pa so študentje, ki jim postajajo demonstracije in zasedba Tienanmena čedalje bolj težavni. Na pekinškem trgu so higienške razmere že kritične, kitajski radio pa je prvič označil študente za kontrarevolucionarje in jih tako pahnil v koš državnih sovražnikov.

Premier Li Peng na kitajski televiziji

(Telefoto AP)

Jugoslovanska vlada poudarila pomen skupnosti Alpe-Jadran

BEOGRAD — Projekt Alpe-Jadran je poseben vidik območnega združevanja, ki je v okviru celotnih združevalnih procesov vse bolj model za povezovanje Jugoslavije z Evropo. Območno sodelovanje, ki se razvija v delovni skupnosti Alpe-Jadran pomeni prispevek h krepitvi prijateljstva in izboljšanju sodelovanja med Jugoslavijo, Avstrijo, Italijo, Madžarsko in ZR Nemčijo.

To so zapisali v odgovoru jugoslovanske vlade na vprašanja delegata v skupščini Jugoslavije Radivoja Ščekića o pomenu in dejavnosti Alpe-Jadran.

Članice delovne skupnosti Alpe-Jadran so v minulem desetletju dosegle uspešno sodelovanje v gospodarstvu, kulturi, informatiki, znanosti in drugih področjih, ugotavlja ZIS. Čeprav kulturno sodelovanje prevladuje, preučujejo zamisel o povezovanju znanstvenoraziskovalnih ustanov v »malo Eureka«. Ustanovili so delovno skupino, ki pripravlja poro-

čilo o narodnostnih manjšinah, sprejeli resolucijo o zaščiti Jadranskega morja, lotevajo se pa tudi izboljšanja gospodarskega sodelovanja, v katerem imajo pomemben položaj promet, turizem in zaščita okolja.

S skupnimi prizadevanji pri reševanju praktičnih vprašanj, ki so življenjskega pomena za posamezna območja, je to sodelovanje pomemben prispevek pri izvajanju jugoslovanske politike dobrega sosedstva in enokopravnega sodelovanja z vsemi državami.

Dajanje podpore temu sodelovanju, meni ZIS, predvideva tudi možnost njene razširitve, z vključevanjem tudi drugih območij članic tega združenja. Na tem temelji (članici delovne skupnosti Alpe-Jadran sta Slovenija in Hrvaška) tudi zanimanje Črne gore in sklep Bosne in Hercegovine, da se vključita v dejavnost skupnosti Alpe-Jadran, so še zapisali v odgovoru na delegatsko vprašanje. (dd)

Generalni tajnik komunistične partije SZ bo odslej tudi predsednik vrhovnega sovjeta, ki ga je prvič neposredno izvolilo ljudstvo. Po skoraj soglasni izvolitvi se je Mihail Gorbačov zahvalil vsem delegatom kongresa (Telefoto AP)

Po zmagi Enichema v Milanu

Jutri odločitev
o italijanskem
prvaku

□ □ □

Na najdaljši etapi »Gira«

Pravi podvig
Italijana
Giulianija

NA 10. STRANI

Ljubljansko Delo praznovalo svojo 30. obletnico

LJUBLJANA — »Zgodovina je neusmiljena, Delo jo zapisuje zadnjih 30 let«
- v znamenju tega gesla so včeraj slavili trideseto obletnico ustanovitve osrednjega slovenskega dnevnika Delo. Ni bilo velikega pompa, toda prisrčna, občutena slovesnost, saj je dnevnik postal izredno vpliven, strokovno odličen in časnikarsko zgleden izraz slovenskega in jugoslovanskega dogajanja.

Ob tem prazniku je bila včeraj slavnostna skupščina, na kateri so bili poleg predstavnikov časnikarskega in tiskarskega kolektiva tudi najvišji predstavniki slovenskega političnega življenja, med njimi predsednik ZKS Milan Kučan in druge osebnosti. Slovesnosti sta se udeležila še predsednik in tajnik SKGZ Klavdij Palčič in Dušan Udovič. Slavnostni govornik je bil predsednik SZDL Jože Smole, ki je bil pred leti tudi glavni urednik tega lista. Poudaril je, da si je Delo prizadevalo, da postane pošten poročevalec, pogumen in odgovoren ocenjevalec, z nespornimi barvami socializma, humanizma in demokracije. Temu dozorevanju dajejo pečat vsi njegovi ustvarjalci, ki so prepričani, da se lahko stopi v 21. stoletje le z močjo znanja in ne z argumentom moči.

● Še dan premisleka

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Vlada, ki je pred tednom dni odstopila, naj bi danes spet predstavila odlok o ticketih, ki se bliža zapadlosti. Komunistični tajnik je takoj naslovil na predsednika republike pismo, v katerem proglašja za nedopustno, da neka vlada, ki je dejansko ni več, sprejme takšen ukrep. Ta odlok je bil navsezadnje glavni razlog padca De Mitove vlade, ugotavlja Occhetto, kako ga tedaj lahko prav ta vlada spet obuja k življenju. Ponovna predstavitev odloka bi zato pomenila razlastitev pristojnosti parlamenta; bila bi prevlata za demokratske institucije, za demokratske stranke, za vso državo; bila bi kratka ilegalna dejanja, ki bi okrnili moč parlamenta. V tem primeru bi KPI smatrala doseženo vladno večino izven legalnosti. »Mi, ki smo na strani kitajskih študentov in ki smo bili na strani poljske "solidarnosti",« je dejal Occhetto med predstavitvijo svojega pisma Cossigi, »smatramo, kar se sedaj dogaja v Italiji, za nekaj zelo podobnega tistemu, kar počenjajo kitajske in kar so počenjale poljske oblasti. Po tem sodeč, se tudi v Italiji resno odpira problem svobode in demokracije.« V pismu Occhetto poziva predsednika republike, naj ne podpisuje odloka v primeru, da bi ga razpuščena vlada danes res obnovila. Argument zdravstvenih ticketov so včeraj potegnili na dan tudi drugi komunistični predstavniki, začeni s predsednikom komunistične skupine v poslanski zbornici Zangherijem. Sicer pa je ticket sploh glavni adut komunistične predvolilne kampanje.

Komunistična ofenziva je zelo vznejevoljila predstavnike koalicije in zato včeraj ni manjkalo očitkov, češ da KPI išče poceni efekte za svojo volilno kampanjo. Kar zadeva odlok pa v Palači Chigi trdijo, da gre za nekakšen obvezni akt, ki se mu razpuščena vlada ne more izogniti in dodajajo, da se bo o njegovi ustavnosti prihodnji četrtek itak izrekla poslanska zbornica, kot so se včeraj dogovorili voditelji poslanskih političnih skupin. Zato bodo danes odlok obnovili. Kakšne razsežnosti bodo potem zadobile polemike, pa je težko reči. Komunistične teze bodo verjetno deležne precejšnje podpore vseh tistih množic, ki so 10. maja odločno stopile na ulice in trge, da bi protestirale proti zdravstvenemu ukrepu vlade, ki je ni več, a še vedno ukrepa proti volji ljudstva.

V vzdušju predvolilnih spopadov pa KD ni hotela ostati dolžna komunistični partiji. Njen tajnik Forlani je včeraj jasno proglasil KPI za glavnega sovražnika po starem De Gasperijevem načelu. Glavni zavzniki KD pa so stranke laične demokracije, je razglasil Forlani in dodal, da je treba s skupnimi močmi premagati komunistično strategijo, ki bi znala sprevreči sedanja zavezništva, ne da bi v zameno zagotovila neke naslednje vladne linije. Vlade funkcionirajo samo takrat, razlaga tajnik stranke prekrižanega štita, kadar v neki večini ter v strankah, ki jo sestavljajo, prevladata čut skupne odgovornosti ter skupen napor v korist splošnih interesov države.

Veliko pričakovanje je včeraj vladalo za Craxijeva mnenja. Vsa pozornost je bila usmerjena v Matero, kjer je bil v popoldanskih urah napovedan njegov poseg. Na ducate novinarjev se je odpravilo v Matero, toda vrnili so se nekoliko razočarani. Zlasti tisti, ki so pričakovali neverjetna razodetja. Socialistični tajnik, ki je dejansko glavni akter sedanje politične in vladne krize, je pustil vsa vrata odprta.

Izrazil je prepričanje, (ki ima nekaj svarilnega na sebi), da bodo odločitve predsednika republike v vsakem primeru usmerjene v iskanje najbolj ugodne rešitve, o razvoju dogodkov in položaja pa se bo njegova stranka izrekla v prihodnjih dneh. Kar zadeva krizo je Craxi v značilnem umirjenem tonu poudaril, da je stranka v istem trenutku, ko je spoznala, da se je izčrpal neki položaj, izrazila pripravljenost na obnovo tvornega sodelovanja in se ni hotela spustiti v polemike. Poudaril je tudi, da se socialisti niso nikoli izognili svojim odgovornostim in da so se vedno ravnali v duhu velike lojalnosti.

Medtem se širijo že ugibanja o sestavi bodoče vlade. Tudi včeraj so v Montecitoriu vztrajno krožili glasovi, da ima Craxi resne namene, da bi stopil v vlado kot njen podpredsednik in zunanji minister. V tem primeru pa ministrski predsednik ne bi smel biti De Mita. V tem primeru bi bil tudi prisiljen izstopiti De Michelis. To pa so zaenkrat le nepreverjeni glasovi, čeprav se okrog njih že tkejo nove hipoteze.

Predsednik Pininfarina poudaril potrebo po koreniti reformi institucij

Kritične pripombe italijanskih industrijcev na račun dokajšnje počasnosti De Mitove vlade

RIM — Bolj kot na politično dogajanje, ki je bilo osredotočeno predvsem na ugibanja, kdaj in kako se bo spet dvignila na noge italijanska vlada, ki je pred tednom dni strmoglavila, je bila pozornost italijanske javnosti včeraj usmerjena v to, kaj menijo o glavnih družbenopolitičnih in predvsem gospodarskih vprašanjih doma in v svetu glavni družbeni dejavniki, kot so industriji in njihovi antagonisti sindikati. Včeraj je bila namreč skupščina Confindustrie, na kateri je imel njen predsednik Sergio Pininfarina dolgo in izčrpno poročilo. Njegove besede so seveda neizbežno naletele na živahne in dokaj nasprotujoče si komentarje tako upravno političnih in gospodarskih predstavnikov, kot tudi sindikatov.

Slika sedanjega položaja v Italiji, ki jo je podal Pininfarina, je dokaj kritična. Izrazil je namreč hudo zaskrbljenost nad bodočim razvojem gospodarske politike v Italiji, ki ga je v zadnjem času znatno zasenčila vladna kriza. Izhod je lahko le v koreniti institucionalni reformi, ki bo zagotovila stabilnost ter dala bodočim vladam resnično moč in sposobnost odločanja. Razkorak med nameni, ki jih je nedvomno pokazala tudi De Mitova vlada, in dejanskimi možnostmi, da bi te namene tudi uresničila, je po

Pininfarinovem mnenju vedno večji, pa ne samo na vladni ravni, temveč tudi na ravni krajevnih uprav. Skratka za italijanske industrijce bo treba korenito spremeniti pravila igre. Toda kako? Predvsem je treba prisluhniti priložnostim, ki jih ponuja ugoden razvoj gospodarstva. Predsednik Confindustrie pri tem v bistvu očita političnemu vodstvu, da ni znalo izkoristiti ugodnih pogojev, ki jih je v zadnjem razdobju ustvaril zasebni kapital v Italiji. De Mitova vlada torej ni izkoristila teh pogojev in jih ni uporabila za pospešitev finančne sanacije javnega sektorja ter za posodobitev javnega sektorja.

Ugodni so tudi mednarodni gospodarski pogoji, meni glavni predstavnik industrijcev, kar potrjujejo tudi korenite reforme v Sovjetski zvezi. Vse to odpira kljub sicer prebujajoči se inflaciji izjemne perspektive, ki jih bo treba izkoristiti.

Če se povrnemo k poglavju institucionalnih reform, ki so za italijanske industrije neobhodno potrebne, je za Pininfarino bistvenega pomena, da pride do ločevanja političnih in upravnih pristojnosti. »Nobene potrebe ni,« je pri tem poudaril Pininfarina, »da bi država neposredno upravljala industrijo,

banke, javne storitve itd., nasprotno pa je potrebna učinkovitost splošnih izbir za okrepitev infrastrukture, za prilagoditev naših mest evropski ravni, za izboljšanje prevoznega sistema, za zagotovitev virov energije, pa tudi za zaščito okolja.« Z drugimi besedami povedano, Pininfarina je s tem naglasil potrebo po postopni (vsaj delni) privatizaciji javne industrije in raznih javnih storitev.

Pininfarina se je dotaknil tudi enega ključnih problemov italijanske gospodarske politike, to je davčne reforme. Zelo kritično je ocenil dosedanje prakso. Vsi napor, je dejal, so bili v tem pogledu usmerjeni v to, da bi zagotovili državi čim več dohodkov, kar bi pomagalo reševati občuten deficit. Resnična reforma davčnega sistema pa bi morala nasprotno sloneti predvsem na preganjanju davčne utaje, davčni pravičnosti ter na postavitvi, da je treba dati duška proizvodnim dejavnostim.

Sindikalne organizacije so že včeraj preko izjav nekaterih vidnih predstavnikov (Marini za CISL, Veronesi za UIL) odločno reagirale predvsem na težnje po privatizaciji javnega sektorja.

DUŠAN KALC

Podčrtana nezamenljiva vloga obmejnega sodelovanja v odnosih med Italijo in SFRJ

LJUBLJANA - Na zasedanju slovenske skupščine o Evropi 1992 je posegel v razpravo tudi sekretar Gospodarske zbornice Slovenije za obmejno gospodarsko sodelovanje Aljoša Mrak, ki je obravnaval nekatere konkretne oblike tega sodelovanja. Aljoša Mrak je obravnaval tudi nekatere zanimiva odprta vprašanja in njegov poseg objavljamo skoro v celoti.

»V nekaterih sredstvih javnega obveščanja v Jugoslaviji, prikazujejo obmejno sodelovanje kot poseben privilegij Slovenije v škodo ostalega gospodarstva v državi. Obmejna blagovna menjava z Italijo, ki je največkrat omenjena, saj tudi obsega več kot polovico celotne obmejne blagovne menjave, ki jo ima SFRJ s skoraj vsemi ostalimi sosednjimi državami, razen z Avstrijo in Grčijo, je bistveno prispevala, da je primanjkljaj v blagovni menjavi z Italijo v zadnjih dveh letih spremenjen v presežek, ki je v lanskem letu dosegal več kot pol milijarde dolarjev. V zamejstvu se je namreč organizirala struktura manjših zunanjetrgovinskih podjetij, katerih lastniki so tako slovenske kot italijanske narodnosti, ki je v bližnji preteklosti prišla do spoznanja, da je potrebno prej uspešno tržiti jugoslovansko blago na italijanskem tržišču in šele nato pridobiti možnost prodaje italijanskega blaga v Jugoslaviji.

Očitki, da je slovensko gospodarstvo privilegirano v tej menjavi, so neupravičeni, kar potrjujejo tudi podatki, na osnovi katerih je razvidno, da se v obmejno blagovno menjavo z Italijo posredno vključuje več kot 1200 gospodarskih subjektov iz cele države in je delež slovenskih podjetij pri uvozu padel od leta 1984, ko je bil 45% uvoza po Tržaškem in Goriškem sporazumu na 38% v prvih štirih mesecih

letošnjega leta; delež podjetij iz SRS Srbije pa se je povečal od 14% v letu 1984 na 19% v letošnjih štirih mesecih.

Slovenija z uresničevanjem sklepov, ki jih je sprejela skupščina uresničuje jugoslovansko politiko, to potrjuje tudi jugoslovanska skupščina, ki je že leta 1983 ob sprejemanju sklepov o uresničevanju politike dobrega sosedstva med SFRJ in sosednjimi državami sprejela tudi usmeritev, ki se glasi: "Razvoj obmejnega gospodarskega sodelovanja je trajen interes Jugoslavije, saj prispeva k pospeševanju sodelovanja s sosednjimi državami v celoti".

Zaskrbljujoče je dejstvo, da tako obmejna blagovna menjava kot tudi sejemski kompenzacijski posli, ki so prav tako važna oblika obmejnega in medregionalnega sodelovanja, v zadnjem času strmo padajo, saj se je obmejna blagovna menjava z Italijo v prvih štirih mesecih letošnjega leta, glede na isto obdobje lani, zmanjšala na 30%. Razlog je predvsem v tem, da kljub zagotovitvi obeh držav, da bosta skrbeli za razvoj te oblike gospodarskega sodelovanja, v sedanji ekonomski politiki ta menjava nima nikakršnih prednosti. Prepričani smo, da bo blagovna menjava po Tržaškem in Goriškem sporazumu, ki sta bila podpisana leta 1955, kar pomeni pred rimskimi sporazumi o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti leta 1957, lahko po letu 1992 pomenila dodatno možnost izvoza za naše blago na tržišče te skupnosti. Italijanska stran je preferencialnost te menjave ob vsakokratnem omejevanju svojega uvoza vedno upoštevala zato bi morali storiti to tudi v Jugoslaviji in vgraditi določene prednosti v menjavo, ker bo v nasprotnem slučaju zamrta.

Umrli je agronom in filatelista Fran Juriševič

IZOLA — V noči na petek je v izolski bolnišnici umrl znanstvenik in filatelista dr. Fran Juriševič. Na Primorskem je bil znan predvsem kot kmetijski strokovnjak. Rodil se je leta 1907 v Golcu v sežanski občini.

Dr. Juriševič je v letih med obema vojnama diplomiral iz agronomije na fakulteti v Firencah, pozneje pa je učil v Trstu, Rovinju in Dornberku. Leta 1943 je odšel v partizane kot načelnik gospodarske komisije za Brkine in slovensko Istro. Po vojni je bil več časa referent za okrajno kmetijstvo v Trstu in Kopru.

Dr. Juriševič je vestno zbiral stare razglednice, ki je razstavljal v raznih krajih. Napisal tudi tri samostojne knjige, med temi je Primorska pošta skozi zgodovino doživela velik uspeh. Za svoje delo je bil dr. Juriševič odlikovan z redom dela z zlatim vencem.

Predsednik George Bush danes v Rimu

RIM — Danes bo prispel v Rim ameriški predsednik Bush, ki bo prav v italijanskem glavnem mestu pričel svoj prvi uradni obisk po Evropi. S predsednikom bodo v Italijo pripotovali tudi njegova žena Barbara, državni tajnik George Baker, šef kabineta John Sununu in svetovalec za državno varnost Brent Scowcroft, poleg seveda številnih funkcionarjev in več kot 200 akreditiranih ameriških novinarjev.

Ameriška »invazija« bo za tri dni bistveno spremenila videz rimskega mestnega središča, saj so italijanske oblasti poskrbele za impozantne varnostne ukrepe, mesto pa so že preplavile posebne protiteroristične enote.

Predsednik Bush se bo v Rimu sestel s Ciriacom De Mito, s predsednikom Cossigo in zunanjim ministrom Andreottijem. Zaradi vladne krize bodo pogovori z bivšim ministrskim predsednikom manj konkretni, kot bi lahko bili, če bi imela vlada še svojo funkcijo, sicer pa je italijansko stališče glede velikih vprašanj, s katerimi se bosta morali ukvarjati obe delegaciji, dovolj izdelano, da to ne bo vplivalo na nadaljno razpravo na skorajšnjem zasedanju NATO.

Ameriški predsednik bi moral z De Mito in Andreottijem poglobiti analizo globokih družbeno-političnih sprememb, ki so trenutno v teku na evropskem Vzhodu, prav tako pa bi se morali Američani in Italijani pomeniti o razvoju evropske skupnosti. V Rimu bi si morala oba sogovornika razjasniti pojme tudi glede stališča o raketah kratkega dometa, ali »mini raketah«, kot jim pravijo z ljubkovalnim imenom, čeprav gre za strateško orožje z jedrskimi konicami.

V Bushev romaniški obisk se je včeraj že vrnila diplomatska nevščetnost, ki pa je vzradostila stranko PD. Tajništvo ministrskega predsednika je namreč »pozabilo« povabiti na častni sprejem, ki se ga bodo udeležili tajniki vseh italijanskih strank, prav tajnika PD. Stranka res ne ljubi ZDA, najbrž pa bi bili morali le sami odločati, če se bo Russo Spena rokoval z Bushem ali ne.

JUNIJ '89

CTO

CERTIFICATI DEL TESORO CON OPZIONE

● CTO so šestletne obveznice s koriščenjem 1. 6. 1989 in zapadlostjo 1. 6. 1995.

● Lastniki imajo možnost zahtevati predčasno izplačilo obveznic med 1. in 10. junijem 1992 s tem da že maja istega leta predhodno vložijo zahtevo pri filiali bančnega zavoda Banca d'Italia

● CTO dajejo letno 12,50% bruto obresti v dveh posticipiranih šestmesečnih obrokih.

● Privatni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 29. maja do 13.30.

● CTO bodo razdeljene po marginalnem sistemu (asta marginale) po določeni ceni; rezervirajo se lahko po ceni, ki je lahko 98% ali višja; cena, ki bo iznešena na dražbi, bo objavljena v časopisu.

● Dodeljene obveznice je treba poravnati 1. junija po ceni, ki jo je določila dražba, ne da bi plačali kakršnokoli provizijo.

Rok rezervacije za občinstvo: do 29. maja

Izklicna cena dražbe	Rok izplačila	Letni donos izklicne cene bruto	neto
98%	3. leto	13,77%	12,02%
	6. leto	13,41%	11,70%

CTO

Ladjo za 2.000 potnikov so splavili včeraj dopoldne v Tržiču

Crown Princess - potniški velikan

TRŽIČ — Najmlajša uslužbenka tržiške ladjedelnice, 23-letna Tiziana Lovati, je včeraj natanko ob 11.09, nekaj trenutkov potem, ko je ladjo blagoslovil goriški nadškof Bommarco, presekala vrstico, na katero je bila privezana steklenica šampanjca, ki se je zatem razbila na trupu velike ladje. S tem je bil dan znak za splavitev ladje.

Nova ladja Crown Princess se nahaja v zaprtem doku tržiške ladjedelnice. Po uvodni svečanosti so vodo spustili v dok. Ladjo so pričeli graditi lani junija. Dokončali jo bodo do prihodnje pomladi, tako da bo že prihodnje poletje odplula s prvimi potniki.

V tržiški ladjedelnici dobro vedo, da gre za pomembno delovno zmago in pridobitev, saj je Crown Princess prva potniška ladja, ki so jo izdelali v tej ladjedelnici po petindvajsetih letih. Zadnja potniška ladja je namreč bila Eugenio C., ki so jo za družbo Costa iz Genove izdelali pred četrto stoletja. Kasneje so tu gradili le tovarne ladje, v glavnem za prevoz petroleja, vojaške ladje, še zlasti podmornice. V zadnjem času pa so tu zgradili letalonosilko Garibaldi, pred kratkim pa največjo plovno delavnico na svetu Micoperi.

Nacrta za novo ladjo so izdelali že leta 1984. Državna družba Fincantieri, ki je lastnik ladjedelnice v Tržiču, je načrt izdelala po naročilu družbe Astramar, ki je sestavni del ameriško-angleške družbe Sitmar, ki ima sedež v Los Angelesu. Kasneje so arhitektu Renuz Pianu (istemu, ki bo naredil načrt za turistično nasele v Sesljskem zalivu) naročili, da izoblikuje podobo ladje. Ta je svojo nalogo opravil. Njegov umetniški okus je viden še zlasti v zunanosti orjaške ladje, saj je prednji del podoben prednjemu delu delfina. Pri tem moramo vedeti, da ima ladja kar 16 nadstropij. Delo arhitekta in oblikovalca gotovo ni bilo med najlažjimi.

Nova potniška ladja bo pravo plavajoče mesto. Na njej in v njej bo prostora za 2.000 potnikov. Tem je treba dodati še 700 oseb, ki bodo na ladji stalno uslužbene. Pri opremljanju ladje sodeluje nad 200 podjetij. V načrtovanju je sodelovalo 100 inženirjev. Vanjo so položili 1.000 kilometrov kablov, kar odgovarja razdalji med Trstom in Sicilijo. Na ladji bo samostojna televizijska postaja. V vseh sobah bodo sanitarije, telefoni, TV-sprejemniki (teh bo 900), železna blagajna. Poleg spalnih sob in ledilnic bodo na ladji kinodvorana, trgovine, zabavišča, casino, plavalni bazeni.

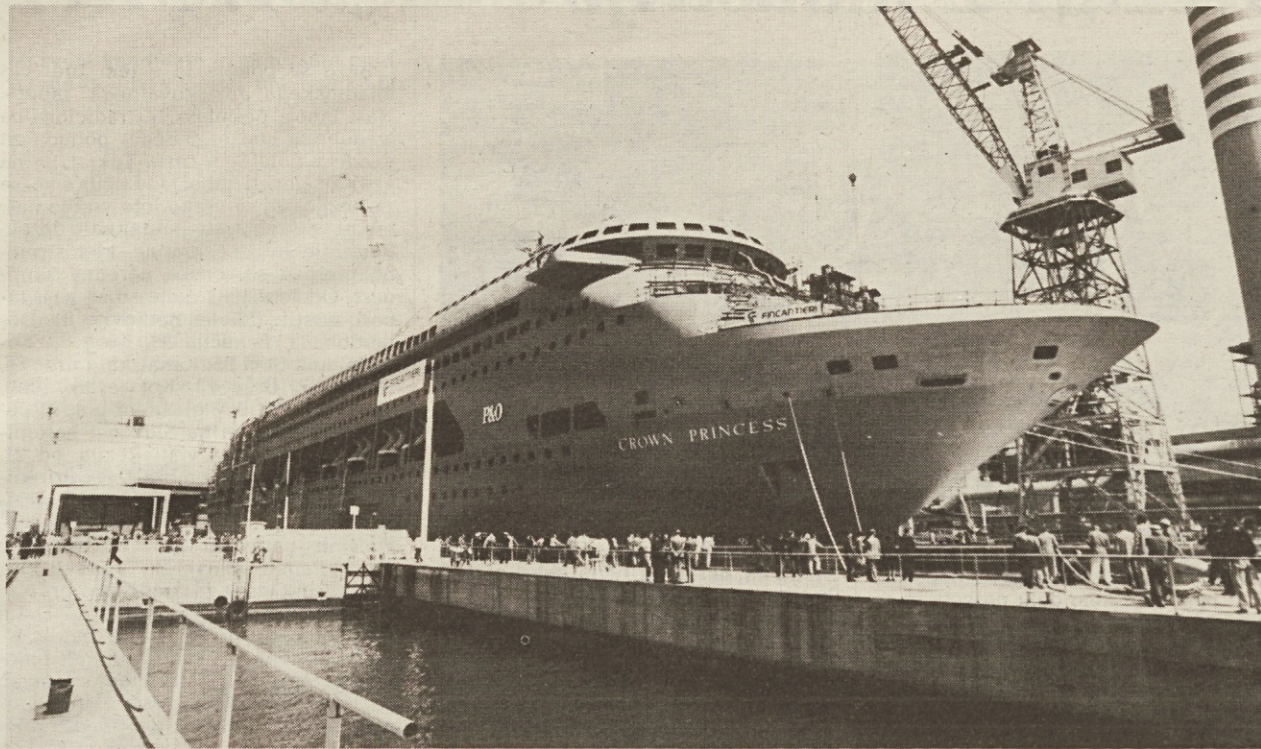
Ladja bo verjetno plula v Karibskem morju. Kot so včeraj zjutraj povedali predsednik Fincantierija Enrico Bocchini, zastopnik ladjarja Alan Langley in minister za državne zadeve Carlo Fracanzani, je zanimanje za turistična potovanja z ladjami čedalje večje. Še zlasti v poštev prihaja ameriški trg. Zaradi tega bo v prihodnjih letih naraščalo povpraševanje po potniških ladjah.

Predsednik Fincantierija Bocchini je povedal, da so že stopili v stik z japonskimi in korejskimi ladjedelnici, da ne bi prišlo do nekoristne konkurence, ki bi lahko vse oškodovala. Bocchini in Fracanzani sta tudi povedala, da se po letih krize odpirajo nove možnosti za ladjedelsko industrijo. Italijanska vlada in parlament sta v ta namen dala na razpolago precej denarja.

Ladjo Crown Princess bodo dokončali v roku enega leta. Že kmalu pa bodo v tržiški ladjedelnici pričeli z gradnjo dvojčka te ladje.

Minister Fracanzani se je po slovesnosti sestal s sindikalisti ladjedelnice, ki so od njega zahtevali, naj vlada zagotovi delo tržiški ladjedelnici.

MARKO WALTRITSCH

Jubilejna poslanica predsednika Paola Solimberga

Pred 25 leti prva seja deželnega sveta

TRST — Dne 26. maja 1964 je bila prva, slavnostna seja deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine, ki je tedaj postala dežela s posebnim statutom po vzoru Sicilije, Sardinije, Doline Aosta in Tridentinske-Južne Tirolske ter tako "odprla" novo poglavje v zgodovini vzhodnih italijanskih meja, kot je takrat nekdo zapisal. Zdajšnji predsednik skupščine Paolo Solimbergo je za jubilej pripravil poslanico, ki naj izzveni v "trenutek razmisleka".

Leta 1964, piše Solimbergo, je bila ta dežela zemljepisno ograjena od glavnih osi mednarodnih tranzitnih tokov in oškodovana po razmejitvi, ki je "pohabila dve pokrajini", medtem ko je bila tretja, videmska pokrajina, žrtev neprestanega siromašenja zaradi endemičnega izseljevanja. »Zgodovinska, kulturna in jezikovna stvarnost v Juljski krajini na eni in v Furlaniji na drugi strani so bile povsem različne,« meni Solimbergo in dodaja: »No, ob postopnem razvijanju organskega upravnega in zakonodajnega sistema je ta dežela postala vpliven in učinkovit institucionalen ter političen subjekt s spodbujanjem napredka v deželni skupnosti in udeležanjem v zornega sodelovanja s sosednimi deželami, s čimer je pritegnila takšno pozornost državnih in mednarodnih institucij, ki zdaleč prerašča njene ozemelske in številčne razsežnosti.«

Predsednik skupščine pripominja, da se je politični razred ves ta čas tenkočutno in naglo od-

zival potrebam in zahtevam deželnega prebivalstva, da je dialog med izvoljenimi predstavniki in krajevnimi skupnostmi bil vsakdanja praksa in da so razlogi, na katerih slonijo "posebnosti" te dežele, še zmerom aktualni, zato bo prekvalificiranje statističnih norm - tudi v luči začete decentralizacije - pomenilo primarno obvezo v tekoči zakonodajni dobi.

Posebni statut dežele, nadaljuje Solimbergo, je slej ko prej odločilen instrument za potrditev vsega deželnega potenciala in za primeren odgovor na sedanje ter bodoče izzive na področju zaščite okolja, višanja zaposlenostne ravni — zlasti v mladinskih vrstah — tehnološkega prenavljanja podjetij pa tudi še seveda valorizacije luških, storitvenih, znanstveno-raziskovalnih in tehnoloških dejavnosti na območju Juljske krajine.

Ob jubileju Radia Koper

Novinarskim kolegom in vsem drugim delavcem Radia Koper-Capodistria ob današnjem slavu 40-letnice iskreno čestitajo novinarji Primorskega dnevnika in Agencije Alpe-Adria.

Zaradi prijave trčmunskega župnika

Interpelacija KPI vladi

TRST — Deželna komunistična senatorja Spetič in Battello sta vložila pri rimski vladi interpelacijo, v kateri jo opozarjata na neznošno preganjanje nekaterih slovenskih duhovnikov v Nadiških dolinah, o čemer je krajevni in vsedržavni tisk na široko poročal. Kot vemo, se parlamentarca nanašata predvsem na sodni postopek proti trčmunskemu župniku Božu Zuanelli, ker ni prijavil procesije in zadevnih obredov (ki so se odvijali v slovenskem jeziku).

Senator Spetič je poleg tega naslovil pravosodnemu ministru vprašanje v zvezi z dogodom, ki se je pripetil sredi maja na cesti Trst-Opčine. Ponoči je bila na nevarnem ovinku prometna nesreča, zaradi katere so se potem avtomobili ustavljali kar sredi ceste; tedaj je neki avtomobilist z namenom, da bi preprečil morebitna verižna trčenja, začel ustavljati šoferje izdatno pred ovinkom. Kako? Z ročno prometno tablico, kakršno uporabljajo prometna policija, karabinjerji pa še drugi varnostniki. Toda: to ni bila prava tablica, temveč igračka, ki jo je bil vestni očka kupil sinčku... No, ko so na prizorišču nesreče privozili mestni redarji, so možakarja lepo prijavili sodstvu zaradi "zlorabe oblasti" (!), za kar lahko odsedi do dve leti zaporne kazni. Senator Spetič želi torej zvedeti, kaj bo minister ukrenil, da prepreči obsodbo človeka, ki je samo želel pomagati bližnjemu.

Jutri bo imela Divača prvi turistični sejem

DIVAČA — Prizadevno divaško turistično društvo ima tudi letos zahteven program s številnimi novostmi. Mednje sodi krajevni turistični sejem, ki bo prvič jutri v okviru divaškega praznika. Josip Orbanč (eden od pobudnikov amaterske turistične dejavnosti v Divači) je povedal, da je udeležbo na sejmju najavilo okrog 30 sejarjev, stojnic pa bo menda precej več, saj je sejmšče brezplačno odprto vsem obrtnikom, trgovcem in prodajalcem domačih pridelkov in izdelkov. Ob 10. uri bodo v gostišču Risnik zainteresirani predstavili še možnosti za odpiranje obrtnih delavnic v krajevni skupnosti, kjer potrebujejo še precej obrtnikov in so jim pripravljeni zagotoviti tudi primerne lokacije za delavnice in hiše ter prepustiti nekatere stavbe oz. lokale. Med prireditvami velja posebej opozoriti tudi na razstavo starih razglednic Divače in Škocjana, ki jo bodo odprli danes ob 18. uri v divaški knjižnici. Gostom bodo sprehod po razstavi, ki jo je ob pomoči novogoriškega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine pripravilo turistično društvo, olajšali s predavanjem o najpomembnejših dogodkih iz divaške zgodovine. Razstava bo odprta še 30. maja in 2. junija. Med praznične novosti pa bodo v Divači prišli tudi jutrišnje odprtje Klunovega hrama.

JANEZ ODAR

V nedeljo slavje na Črnem kalu

KOPER — Krajevna skupnost Črni kal in odbor VOS-OF Južne Primorske vabita na svečano odkritje spominskega obeležja padlim borcem NOB iz vasi Kastelec — obeležja o delovanju borcev VOS-OF ter VDV v tem kraju — in na slavje ob prazniku krajevnih skupnosti Črni kal, ki bosta v nedeljo, 28. maja, ob 17. uri v vasi Kastelec.

Program se bo odvijal takole: v dopoldanskih urah bodo športna tekmovanja — turnir balinjanja, ob 16. uri bo zbor udeležencev pred spominskim obeležjem v spomin na delovanje VOS-OF in VTD v vasi Kastelec v času druge svetovne vojne in odkritje le-tega, ob 16.30 pa pričetek ostalih svečanosti — pozdrav, mimohod in predstavitev praporov, predstavitev KS, podelitev priznanj in pokalov, kulturni program, slavnostni govor, srečanja in prosta zabava.

Arhivalije na Koprskem med najbolj dragocenimi v Sloveniji, toda...

KOPER — Dejstvo, da Pokrajinski arhiv Koper ni uspel zagotoviti vse potrebne dokumentacije pri prenovi nekdanje koprške cerkve sv. Klare, je verjetno izvirni greh za vse poznejše zaplete. Udeleženci zdaj valijo krivdo drug na drugega. Po besedah Sonje Hoyer, odgovorne konzervatorke Medobčinskega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine za mesto Koper pa pri tem ne gre za kakšno bistveno škodo, čeprav je strojni rovokopač skopal več kot meter globok jarek vzdolž sten znotraj bivše cerkve in pri tem odkrival razbite dele glinaste posode, tudi grobove (tu je bilo grobišče iz obdobja baroka) itd.

V koprski občini si že od ustanovitve arhiva leta 1956 oz. od ustanovitve Pokrajinskega arhiva (leta 1967) prizadevajo poiskati in urediti primerne prostore za pokrajinski arhiv. Ta zdaj gostuje na šestih različnih in neprimernih lokacijah, čeprav strokovnjaki že dolgo ocenjujejo, da so tukajšnje arhivalije med najstarejšimi in najdragocenejšimi v Sloveniji in v vsej Jugoslaviji ter pomembne tudi za Evropo, ker gre za del širše evropske kulturne dediščine. Veliko gradiva hranijo tudi še druge institucije (tudi v tujini ga je nekaj), ker ga v Koprju enostavno nimajo kam dati. Zato so delavci Pokrajinskega arhiva že leta 1973 prišli do prvega idejne-

ga načrta, po katerem naj bi prišli do primernih prostorov, sledili so še drugi načrti leta 1981, 1983 in zadnji idejni načrt, ki je bil narejen leta 1986 (izdelali so ga pri Kraškem zidarju). Vendar je tudi zdaj že kazalo, da ga ne bodo uspeli uresničiti. Zato so se pri Pokrajinskem arhivu lotili stvari malce po domače, kakor je na seji predsedstva koprške kulturne skupnosti povedala ravnateljica tega arhiva dr. Duša Krnel-Umek. Popravili so streho in ometa-li zunanjsčino, in to še preden so bili vsi dokumenti nared. Še zmeraj ni izdelana niti lokacijska dokumentacija niti ureditveni načrt. Zaradi tega, ker tudi izvedbenega načrta še ni, pri Medobčinskem zavodu za varstvo kulturne in naravne dediščine še niso mogli izdelati konzervatorskega programa. Pri Pokrajinskem arhivu Koper pa so menili, da bo dovolj elaborat o tem posegu, ki so ga bili izdelali že leta 1986, v njem pa ne piše, da bi morali paziti na arheološke najdbe v cerkveni notranjščini. (Mimogrede: cerkev ni več sakralni objekt že od leta 1806.) Prav tako so menili, da bi bilo škoda zavlačevati s časom in s tem zapravljati nekaj denarja, ki je bil na voljo. Z deli so pač malce "prehiteli".

Ko je izvajalec (zasebnik Ivan Vincenc) naletel pri kopanju na nekatere zanimivosti, ki so bile pod zemljo, je o tem sicer obvestil

delavce koprškega muzeja, kasneje so prišli na delovišče tudi strokovnjaki Medobčinskega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. Kaže pa, da je šlo za nesporazum (ali kaj drugega), kako naj naprej kopljejo še deset dni po prvem odkritju (tik pred prvomajskimi prazniki je rovokopač veselo ril po cerkvi sv. Klare). Koliko arheoloških ostankov je takrat rovokopač uničil, je težko reči, to bodo morda šele pokazale raziskave. Posebna komisija, ki so jo ustanovili pri občinski kulturni skupnosti, naj bi ugotovila odgovornost in obseg nastale škode. Zdaj dela potekajo pod arheološkim nadzorom. To najdbišče bodo morali vsaj primerno dokumentirati, kar pa bo zagotovo zavleklo predvideno gradnjo pokrajinskega arhiva. Seveda bi to "neprijetnost" lahko pričakovali vsi, ki so se za tak poseg odločili. Kajti v starem mestnem jedru Kopra verjetno ni kvadratnega metra, kjer ne bi bilo mogoče pod zemljo najti take ali drugačne zanimivosti. Toliko bolj to velja za zemljišče, na katerem je cerkva in nedaleč tudi znano arheološko najdbišče. Kdo naj ima prednost - arhiv ali stara posoda in stari okostnjaki? Toda, mar niso tudi okostnjaki in stara posoda, zidovje... neke vrste arhiv?

BORIS ŠULIGOJ

Minister Ruberti na posvetu krajevnne PSI

»Tržaška znanost bi se morala tesneje povezati z industrijo«

»Trst bo pomemben preizkusni kamen za nov zakon, ki ustanavlja enotno ministrstvo za univerze in za znanstveno raziskovanje. Tržaška univerza je namreč v središču znanstvenega razvoja v tem mestu, v katerem so v zadnjih časih nastale številne nove raziskovalne ustanove, od Mednarodnega centra za teoretsko fiziko v Miramaru do Centra za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah, ki predstavlja enega prvih raziskovalnih parkov v Italiji.«

Tako je povedal minister za znanstvene in tehnološke raziskave Antonio Ruberti na posvetu o znanosti in raziskovanju v Trstu, ki ga je včeraj priredila komisija za univerzo in raziskovanje tržaške federacije PSI v kongresnem centru na tržaški Pomorski postaji. Minister Ruberti je dejal, da z novim ministrstvom dobivajo vse raziskovalne dejavnosti v državi enotno sklicno točko na vladni ravni, kar pa nikakor ne bo v škodo avtonomiji raziskovalnih ustanov in samih univerz. Nasprotno, le-te morajo že sedaj uveljaviti svojo samostojnost s sprejetjem avtonomnih statuten, ne da bi čakale na zakon *ad hoc*. Nova upravnna ureditev in sploh zahteve novih časov pa po ministrovem mnenju zahtevajo temeljito revizijo organizacije raziskovalnih ustanov, ki bi se na splošno morale v večji meri odpreti do družbene in gospodarske stvarnosti. To velja tudi in še posebej za Trst, kjer je po njegovem potrebno razviti predvsem industrijsko raziskovanje.

Ruberti je na posvetu govoril v okviru okrogle mize, ki je bila posvečena ustanovitvi enotnega ministrstva za univerze in raziskovanje. Za mizo sta razpravljala še bivši rektor tržaške univerze Giampaolo De Ferra in bivši izredni komisar padriškega Centra za raziskave Fulvio Anzellotti. Prvi je poudaril, da morajo univerze zagotoviti predvsem »kritični prenos znanja« v družbi, zaradi česar morajo ohraniti določeno distanco tako od državnih oblasti in struktur kot od gospodarskega sveta. Anzellotti pa je govoril predvsem o svojih izkušnjah na čelu Centra za raziskave, pri čemer je posebej poudaril težave in ovire zlasti upravnega in birokratskega značaja, ki jih mora premagovati, kdor se v Italiji in še posebej na Tržaškem ukvarja z znanstvenim raziskovanjem.

Posvet na tržaški Pomorski postaji se je včeraj dopoldne nadaljeval s pregledom stanja in perspektiv najpomembnejših raziskovalnih ustanov v Trstu. Govorili so rektor univerze P. Fusaroli, ravnatelj Mednarodne visoke šole za višje študije D. Amati, podravnatelj Mednarodnega centra za teoretsko fiziko L. Bertocchi, ravnatelj Mednarodnega centra za genetsko inženirstvo in biotehnologijo A. Falaschi, predsednik snujočega se Mednarodnega centra znanosti G. Rosso Cicogna, ravnatelj Astronomskega observatorija G. Sedmak, predsednik Geofizikalne

ga observatorija C. Roda in izredni komisar Centra za raziskave Romeo.

V popoldanskem delu posveta so se najprej zvrstila poročila strokovnjakov za posamezna področja o pomenu znanstvenega in tehnološkega raziskovanja za družbeni in gospodarski razvoj. L. Minin je govoril o ladjarskem raziskovanju, I. Finetti o geofizikalnem, M. Hack o astrofizikalnem, V. Crescenzi o kemijskem, S. Nordio o pediatričnem raziskovanju, medtem ko je G. Furlan predaval o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju z državami v razvoju. Posvet se je zaključil z okroglo mizo na temo »Kakšna politika znanosti v Trstu?«, pri kateri so pod predsedstvom S. Bartoleja razpravljali P. Budinich, G. Carbone, C. Ciliberto, R. Cipollini, U. Colombo, P. Legrenzi in C. Villi.

Poročila in okrogle mize so orisale verno in hkrati kritično sliko o tem, kaj je znanstveno raziskovanje danes v Trstu, poleg tega pa so nakazale vrsto smernic za utrditev teh dejavnosti, ki dobivajo vse večji pomen za razvoj naših krajev, in to tudi za njihovo kulturno in civilizacijsko rast, kot je ob odprtju poudaril tržaški tajnik PSI Alessandro Perelli. Udeležence posveta je pozdravil tudi tržaški župan Franco Richetti, na njem pa so med drugim sodelovali odgovorni za univerze in raziskovanje pri vsedravnem vodstvu PSI Luciano Benadusi, podtajnik pri ministrstvu za šolstvo Luigi Covatta in senator Arduino Agnelli, ki si je sploh pridobil veliko zaslug za uresničitev samega posveta.

Na sliki (foto Magajna) minister Ruberti med nastopom na včerajšnjem posvetu.

Mladi raziskovalci, pohitite!

Začele so se priprave za 9. MRT »Rezija 89«

Bliza se poletje in s tem tudi čas mladinskega raziskovalnega tabora. Naši tabori postajajo že tradicionalna (v dobrem smislu besede) pobuda za mlade v poletnem času. Tokrat bo na vrsti že deveti tabor. Odločili smo se za Rezijo, saj se vsako leto vrstijo naši tabori v vseh treh pokrajinah dežele Furlanije-Juljske krajine, kjer strnjeno prebiva slovenska narodna skupnost. Od leta 1981 dalje so se naši tabori zvrstili takole: Barkovlje 81, Dobrdo 82, Benecija 83, Breg 84, Sovodnje ob Soči 85, Kanalska dolina 86, Devin 87, Brda 88. Kot je razvidno, smo v teh letih v glavnem pokrili celotno ozemlje, ki ga Slovenci naseljujejo. Letos je na vrsti Rezija, od 21. avgusta do 2. septembra 1989. Prireditelji tabora so: Društvo mladih raziskovalcev (Trst-Gorica), Društvo slovenskih naravoslovcev in tehnikov Tone Penko, Slovenski raziskovalni inštitut in Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu. Pospešeno se pripravljamo na tabor, saj naše pobude niso bile nikoli omejene le na dvanajst dni tabora, temveč dejavnost traja skozi vse leto: redni mesečni sestanki Društva mladih raziskovalcev, priprava gradiva za publikacijo (v tisku je brošura Brda 88), izleti in strokovne ekskurzije, predstavitve in razgovori o mladinskih raziskovalnih taborih na višjih slovenskih srednjih šolah v Trstu in Gorici, organizacija tabora. Večkrat smo se že podali do Rezijske, da se dogovorimo o raznih aspektih tabora. Pripravljamo nadalje vsebinske zasnove posameznih raziskovalnih skupin: arheološka, etnološka, geografska, naravoslovna, sociološka, zgodovinska - morda nam

bo ponovno uspelo postaviti na noge tudi jezikoslovno skupino. Poleg navedenih bosta na 9. MRT še video delavnica in računalniška skupina.

Vsebinska predpriprava mora zajeti tudi mlade raziskovalce. Pravčasno si morajo nabrati dovolj informacij o preteklosti in sedanjosti Rezijske, nato bo sledila priprava v sklopu posameznih raziskovalnih skupin. V času do začetka tabora bo treba pomisliti na celo vrsto malenkosti. Na vsak način je dobra priprava pogoj za uspešno izvedbo raziskovalnega tabora.

Mlade raziskovalke in mladi raziskovalci se lahko prijavijo na 9. MRT Rezija 89 pri članih Društva mladih raziskovalcev, v Narodni in študijski knjižnici (Trst, Ulica sv. Franciška 20), v Odseku za zgodovino pri NSK (Trst, Ulica Petronio 4), v Slovenskem raziskovalnem inštitutu (Trst, Ulica Gallina 5), v Slovenski ljudski knjižnici Damir Feigel (Gorica, Ulica Croce 3).

MILAN PAHOR

Jutri bodo v Sesljanu predali namenu prenovljeno poslopje slovenske šole

Jutri bodo v Sesljanu predali namenu obnovljeno poslopje slovenske osnovne šole Karel Strekelj in slovenskega otroškega vrtca. Poslopje je bilo potrebno temeljnih popravil, ki jih je devinsko-nabrežinska občinska uprava izvedla s prispevkom Dežele Furlanije-Juljske krajine. Dela so veljala skupno dvesto milijonov lir, tem pa bo potrebno dodati še približno devetdeset milijonov lir za notranjo opremo novega šolskega centra. Polovico tega zneska je že zagotovila Kraška gorska skupnost.

Poslopje bo namenjeno predvsem dopolnilni dejavnosti, začenši z animacijo za slovenske otroške vrtce v devinsko-nabrežinski občini. Gre za program jezikovne vzgoje predšolskih otrok, ki je bil zastavljen pred nekaj več kot tremi leti. Tedaj je bil izdelan triletni program, ki ga je zaradi njegove izvirnosti in pomembnosti priznala tudi Evropska gospodarska skupnost in ga delno finansirala. To delo je doslej potekalo v vseh slovenskih vrtcih v občini, vendar je bila že od vsega začetka občutena potreba po prostoru, v katerem bi združili te dejavnosti. To poslopje

pa bi seveda moralo biti opremljeno z vsemi dodatnimi pripomočki.

Jutrišnja slovesnost bo izpolnila prvi del te zahteve. Poslopje bo treba torej še dokončno opremiti, predvsem z nekaterimi avdio-vizualnimi pripomočki. Že sedaj pa bo center lahko deloval, saj bo poslopje vsekakor ustrezalo svojemu namenu. Devinsko-nabrežinska občinska uprava namerava tudi razširiti njegovo dejavnost s tem, da povabi k sodelovanju tudi druge šolske strukture in da torej strokovnost tega eksperimentalnega dela posreduje širši šolski javnosti. V ta namen je bila tudi pripravljena brošura o delu, ki je bilo opravljeno v teh treh letih.

Slovesne predaje poslopja njegovemu namenu se bosta jutri poleg krajevnne politične in šolske javnosti udeležila tudi deželni odbornik za odnose z Evropsko gospodarsko skupnostjo Vespasiano in generalni sekretar Evropskega urada za manj razširjene jezike Donald o Riagain. Slovesnost se bo začela ob 16. uri, nato pa bo sledil prikaz dela, ki so ga otroci slovenskih vrtcev opravili v letošnjem letu.

V Zgoniku se danes začne razstava vin

Vabljeni razstaviščni prostor v Zgoniku bo od danes do nedelje prizorišče tradicionalne vinske razstave, ki bo letos doživela že 25. zaporedno izvedbo in tako proslavila svoj srebrni jubilej. V tej četrtini stoletja je tudi po zaslugi te oblike ovrednotenja in reklamiranja kmečkega gospodarstva kvaliteta vinske kapljice doživela velikakovostni skok. Sodobna tehnika kletarjenja je botrovala postopnemu odpravljanju preživelih konceptov in po mnenju strokovnjakov je letošnji vinski pridelek na res dostojni ravni.

Na razstavi, ki jo prireja zgoniška občinska uprava v sodelovanju s krajevnimi društvi ŠK Kras, KD Rdeča zvezda in Shinkai karate Club bo dvanajst vinogradnikov iz zgoniške občine razstavljalo 16 vin, in sicer 8 vzorcev belega vina in prav toliko primerkov terana. Že drevi se bosta v prostorih občinskega vrta sestali ocenjevalni komisiji in sestavili lestvico najboljših vin. Kot novost bo prvič razstavljeno kraško vino z zaščitnim poreklom DOC.

Uradna otvoritev razstave bo danes ob 18. uri, ko bodo tudi odprli kioske. Od 21. ure dalje bo za ples skrbel ansambel Lojzeta Furlana, ki bo igral tudi jutri, v nedeljo pa bo na vrsti Happy day. Jutrišnji spored predvideva mednarodni balinarski turnir in tekmovalno osnovnošolcev v igri med dvema ognjema, v nedeljo pa bo poleg običajnega turnirja v briškoli še nastop karateistov Shinkai karate Cluba in koncert godbe na pihala V. Parma iz Trebč. (B. S.)

S turneje Tržaškega okteta

Nepozabni vtisi iz Lombardije in Švice

Tržaški oktet v rednem programu zapel še Montanaro in Signore delle cime ter nekaj dodatkov iz svojega železnega repertoarja. Gostiljska vnaema organizatorjev se je ob polno obloženju mizi v gostišču Moderno še stopnjevala, tako da je pesem Tržaškega okteta v intimnejšem vzdušju donela še dolgo v noč.

Naslednjega dne, v soboto, pa je Luigi, razigrani šofer podjetja La Gradede, že na vse zgodaj s polno paro poglaval svoj avtobus proti mejnemu prehodu Chiasso v osrčje Alp. Pevcem in Lodovicu se je pridružil še častni član Tržaškega okteta Paolo Bonatti iz La Spezie in v sončnem in toplem dnevu so se odpirale očem sanjske lepote švicarske dežele.

Prehod državne meje je bil neopazen, tako da gre kar podvomiti v trditve, da je meja pri Fernetičih najbolj odprta v Evropi...

Pozno popoldne so se oktetovci končno le srečali s svojimi gostitelji. Pevci zbora La Villanelle iz Montagnyja so svoje goste pričakali v središču stare švicarske prestolnice Avanches (izg. Avanš), nekdanji Aventicum, ki ga je dal zgraditi rimski cesar Avgust.

Ljubeznivost deklet in fantov iz Montagnyja, ki so skupaj z roko ponudili pevcem tudi kozarec domačega vina, je v trenutku podrla vse jezikovne pregrade. Glavni organizator in koordinator Bernard Godel je poskrbel za razmestitev pevcov, ki so spali pri družinah, kar je še poglobilo vezi, ki so se prvič splele že leta 1984 v Arzignanu (Vicenza). Skupina se je po tem prvem stiku razbežala po bliž-

njih vaseh in domovih, da bi se ponovno sešla zvečer, ob uri koncerta, v čudoviti cerkvi v Montagny-les-Monts, cerkvi s prekrasno akustiko in zunanjim in notranjim prijaznim in pomirjujočim videzom.

Društvo La Villanelle sestavlja mešani zbor, 30 pevcov, ki ga vodi Pierre Huwiler, in plesna skupina, ki jo vodi koreografinja in animatorica Anne Menetrey. Skupini imata vsako pomlad letni nastop v dvorani tamkajšnje šole. Letos pa je društvo želelo imeti v gosteh Tržaški oktet in je običajni program spremenilo tako, da je zbor imel letni koncert v cerkvi, polovico umetniškega večera pa je odstopil oktetu. Zamilsel je bila dirigentova, na katerega je oktet napravil na prvem srečanju v Arzignanu močan vtis, tako da je vedno iskal priložnost, kako bi lahko predstavil obe skupini istočasno.

V prvem delu koncerta se je s štirinajstimi pesmimi predstavil mešani zbor La Villanelle. Cerkev je bila zasedena do zadnjega kotička. Koncertu je prisostvoval tudi prefekt pokrajine La Broye (izg. Brnà) Pierre Aebly in mnogi predstavniki civilnih in verskih oblasti.

Svetlobni efekti spretnega režiserja so še povečali vtis zbranosti in pomembnosti dogodka. Zbor La Villanelle poje izredno ubrano, lahko, disciplinirano in ulito. Zmožen je takšnih pianissimov, da gre kar mrščavica po kosteh. Za solistko - sopranistko, kakršna je Francoise Mayor-Aviolat - bi se potegoval vsak profesionalni zbor na svetu. Ni nekaj vsakdanjega srečati zbor, ki bi s takšno

občutljivostjo sledil dirigentu, kot je bil to zmožen oktetov gostitelj.

Po kratkem odmoru so bili na vrsti naši pevci. Med občinstvom je vladovala veliko pričakovanje, saj je že predsednica La Villanelle Annelise Valery v svojem uvodnem pozdravu obširno in prisrčno predstavila slovenske pevce iz Trsta.

In slovenski pevci iz Trsta niso razočarali. Z Gallusovimi dvoborovskimi moteti, Ljubimovim Blaženim mužem, Očenašem Čajkovskega, Dvoreckijevu Heruvimskojo pesnijo, Vrabčevu Rdečo tulpo, s Švikarščem, Volaričem in številnimi dodatki, je Tržaški oktet segel v najskritejše globine src prisotnih, ki so - kljub temu da niso razumeli besedil - dojemali slovensko, slovansko in pesem drugih narodov s hvalevredno zavzetostjo, kakor bi hoteli magijo akordov izpiti do dna.

Ko je oktet sestopil z odra, je občinstvo še dolgo skandiralo aplavz in cepetalu z nogami (v cerkvi!) v znak odobravanja in želje, da bi še poslušalo. V nedeljo dopoldne je Tržaški oktet odpotoval v bližnji Freiburg in v cerkvi sv. Petra Kanizija spremljal mašo za Italijane, ki jo je daroval prijazni in velikodušni misijonar Gelmino Mettrini iz Verone. V skopih besedah je natančno in zadeto razložil prisotnim vernikom oktetov izvor in pripadnost in se navezal na evangelijsko izročilo, ki pravi, da je častno hvaliti Boga v vseh jezikih. V zahvalo za pesmi ob službi božji je oktetovcem in njihovim spremljevalcem pripravi skromen, a prisrčen sprejem, nato pa se je skupina ponovno raz-

kropila in bolj slovesno poobedovala pri družinah.

Popoldanski koncert v Montagnyju je potekal na enak način kot v soboto zvečer. Udeležba občinstva sicer ni bila tako bogata, vendar nič manj prisrčna, pozorna in ob koncu nastopa Tržaškega okteta tudi »hrupna«. Tudi tokrat sta bila nastopa zbora La Villanelle in Tržaškega okteta na visoki umetniški ravni. Ob koncu je oktet zapel še tri dodatke in če bi jih želel zapeti še dvakrat toliko, bi se poslušalci z veseljem še zadržali na koncertu.

V bližnji restavraciji sta imela nato gost in gostitelj poslovilno večerjo, ki seveda ni potekala brez napitnic in dodatnega prepevanja. Ob izmenjavi daril se je oktetov predsednik Boris Pangerc toplo zahvalil zboru La Villanelle za izredno gostoljubje in zboru poklonil elitno publikacijo Glas Trsta, dirigentu in glavnemu organizatorju Bernardu pa ploščo Rokovanja.

V monografijo o Freiburgu, ki jo je oktet dobil v dar, so pevci La Villanelle med drugim napisali: »Tisočkrat hvala za vašo prijaznost in za vaše razdajanje.« Dirigent Pierre Huwiler pa je v oktetovo spominsko knjigo zapisal: »Hvala vam za vašo fantastično pesem in za vaše človeške odlike.«

V ponedeljek jutraj je bil na poti domov v programu še postanek v Avanchesu, kjer je člane Tržaškega okteta sprejel prefekt Francis Tombez in odklenil sobo, ki jo odpira samo za izjemne priložnosti. Kljub zgodnji uri so oktetovci nazdravili s prefektom Tombezom in mu zapeli dve pesmi. Fini in prijazni gospod ni mogel zadržati solz in je ob slovesu imel za vsakega posebej prijazno besedo, polno podobnih vtisov je bila dvanajsturna vožnja proti Trstu manj naporna in občasno polna dvomov, ali bodo bralci res verjeli vsemu, kar je Tržaški oktet enkratnega doživel na svoji turneji v Švici...

Potovanje Tržaškega okteta v Gaverino Terme (Bergamo) in Montagny-les-Monts (Švica) od 19. do 22. maja je bilo tako polno lepih, globokih in barvitih vtisov, da se bo v poročilu težko izogniti navdušenim izrazom, kakor bo težko tudi pričarati čarobno atmosfero, ki je ves čas obdajala oktetovce na tej izjemno uspešni poti »slovenskega poslanstva«.

V petek je Tržaški oktet nastopil s samostojnim koncertom v prijetnem zdraviliškem središču Gaverina v osrčju hribovitejšega dela lombardijske dežele. Koncert je priredila Občina Gaverina Terme, glavni organizator pa je bil občinski tajnik Lodovico Patelli, ki se je pred leti neločljivo spoprijateljil z našimi pevci in s tem koncertom kronal svoj dolgoletni sen, da bi pripeljal Tržaški oktet v svoj rodni kraj. Dolgotrajen in zavzet organizacijski napor se mu je v zvrhani meri obrestoval: župno cerkev S. Vittore, kjer se je odvijal nastop, je napolnilo več kot štiristo ljubiteljev petja iz Gaverine in bližnjih vasi. V prvi vrsti so sedeli župan Giuseppe Facchinetti z vsemi svojimi odborniki in prijazni župnik Giuseppe Bardelli.

Koncert v Gaverini je bil uvod v termalno sezono 1989, ki je povezana s številnimi kulturnimi in zabavnimi manifestacijami in ki traja do polovice septembra. Lodovico Patelli (oktetovci so ga prijateljsko preimenovali v Patelič, kar mu je hudomušno všeč) je duša vsega tega dogajanja, obenem pa tudi pozorni, prijazni in razdajajoči se gostitelj. V petek je kar sam povabil cel oktet k sebi domov na kosilo, ki ga je okusno pripravila žena Diana.

V cerkvi z mogočno akustično resonanco so sočno in kompaktno zvenele skladbe iz pravoslavne liturgije, Gallusovi moteti, Kogojeva Ave Maris stella, Vrabčeva Rdeča tulpa in slovenske ljudske od Koroske do Bele krajine. V zahvalo prijaznemu toplumu in pozornemu občinstvu pa je Tr-

Deželna KPI predstavila volilni program

Mednarodna vloga Trsta in dežele ne sme biti le predvolilno geslo

Odnosi med našo deželo in Evropo in vloga Trsta in Furlanije-Juljske krajine v združenji Evropi, še posebno oni po letu 1992, ko se bodo podrele carinske pregrade, so danes, tri tedne pred evropskimi volitvami, tudi pri nas v središču politične razprave. Stranke namreč prav v teh dneh predstavljajo volivcem svoje programe, v središču katerih je seveda prav vprašanje, kakšna naj bo nova Evropa in kakšna naj bo vloga deželne in krajevnne skupnosti v njej.

Včeraj so svoj volilni program predstavili komunisti, danes ga bodo demokristjani oziroma njihov glavni tržaški kandidat, rektor Univerze v Trstu Fusaroli, Slovenska skupnost pa

bo svoje kandidate in programe predstavila že jutri v Gorici, medtem ko bo v Trstu to storila prihodnji teden.

Program deželne KPI za evropske volitve sta na včerajšnji tiskovni konferenci predstavila deželni tajnik Roberto Viezzi in deželni svetovalec Ugo Poli, ki je obenem tudi predsednik posebne komisije deželnega sveta za odnose z Evropsko skupnostjo. Poudarek je bil prav na mednarodni vlogi naše dežele. Danes že vsi ponavljajo — sta dejala predstavnika KPI — da predstavlja naša dežela "most" med Vzhodom in Zahodom, med Severom in Jugom, toda to je za zdaj le geslo, ki mu je treba dati konkretno vsebino, za to pa so potrebne stvarne pobude, ki jih

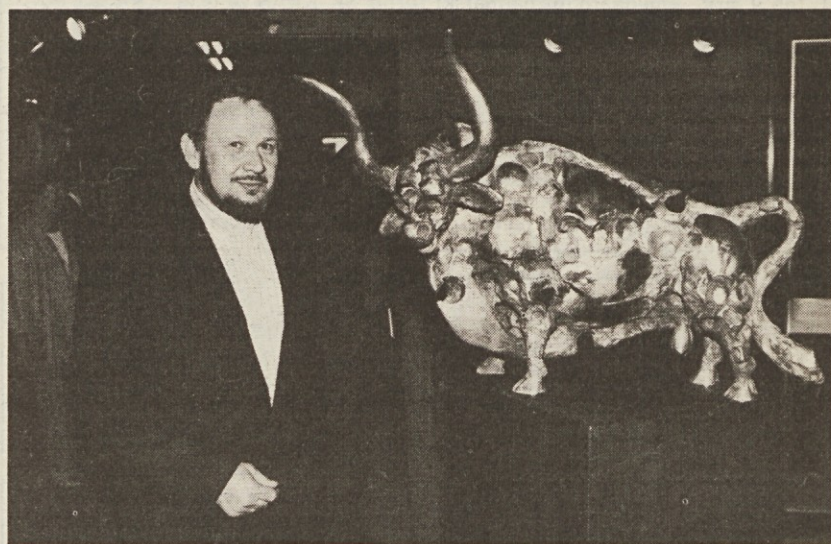
je bilo doslej bore malo. Da bo dežela lahko res odigrala pomembno vlogo v Evropi, bo treba napraviti še marsikaj, marsikaj bo nujno spremeniti. Na primer doseženo gospodarsko politiko Dežele, ki ne sme več temeljiti samo na nekritičnih denarnih podporah temu ali onemu sektorju ali temu ali onemu podjetju, pač pa mora stremeti k temu, da bo gospodarstvo dežele kos povečani konkurenci po letu 1992.

Prav tako bo nujno, da se dežela prilagodi novemu ozračju v Evropi, da se vključi v procese popuščanja napeitosti in krepitve sodelovanja. In tudi tu so potrebna dejanja: konkreten korak v tej smeri bi po mnenju KPI lahko predstavljala odstranitev taktičnega jedrskega orožja s teritorija naše dežele. Treba pa je tudi dati trdnjso osnovo že obstoječim trgovinskim, industrijskim, znanstvenim in kulturnim odnosom naše dežele. Poglavje zase pa je potenciranje tako imenovane jadranske poti, ki lahko postane ključni element za polno vključitev Trsta in dežele v tokove mednarodnega sodelovanja.

Toda Evropa po letu 1992 ne sme po mnenju komunistov imeti samo gospodarsko dimenzijo: biti mora Evropa narodov in državljani, skrbeti mora za njihove narodne in individualne pravice. Tržačani, Furlani, Slovenci, ki tu živijo — je med drugim rečeno v programskem dokumentu KPI — lahko postanejo evropski državljani ob ohranitvi in valorizaciji njihove identitete. Zato je potrebno, da se končno tudi v naši deželi začnejo izvajati načela republiške ustave in sklepi Evropskega parlamenta o manjšinah, pri čemer se KPI zavzema za odobritev globalnega zaščitnega zakona za slovensko manjšino in zakona za jezikovne in kulturne manjšine.

Včeraj v TK Galeriji

Odprtje razstave kipov in grafik J. Boljke

Od včeraj so v Galeriji Tržaške knjigarne na ogled skulpture, grafike in slike mednarodnega prestiža. Sinoči so namreč v njej slovesno odprli razstavo vsestranskega slovenskega umetnika Janeza Boljke, ki uspešno ustvarja tako skulpturo v bronu kot grafiko in slike v olju. Razstavo — kot je uvodoma dejal vodja galerije Franko Vecchiet — bi morali privedi že pred dvema tednoma, vendar so jo morali prenesti prav zaradi umetnikovih zadržkov. Boljka je namreč v Trst prispel neposredno iz New Yorka, kjer so mu pripravili pomembno razstavo.

Umetnika je sinoči predstavil umetnostni kritik Brane Kovič (tekst za katalog pa je napisal Zoran Kržiš-

nik), ki je poudaril, kako se ta 58-letni umetnik, ki je po usmeritvi kipar, z enako eleganco in veščino posveča tudi drugim likovnim medijem. »Tudi v slikarstvu in grafiki,« je dejal Kovič, »Boljka razmišlja o istih temah, a vedno upošteva joč značilnosti posameznega medija, kar priča o njegovem hotenju, da bi zajel svet celovito in globalno.«

Najpogostejši motiv Boljkove umetnosti so živali (nosorogi, konji, opice) oziroma liki, ki jih poznamo od jamskih slikarjev naprej. Ti liki pa se seveda bogatijo s simboličnimi pomeni, ki so jih te živali dobivale v poznejših kulturah. Pri upodabljanju teh likov je Boljka izrazilo moderen a brez skrajnosti modernizma, tako da ostaja na primer na klasični kiparski poti in ohranja klasične kiparske volumne.

Te živali so po eni strani osebna interpretacija ekoloških planetarnih katastrof, ki grozijo današnjemu človeku, po drugi strani pa so neke vrste odkrivanje primitivnih in prastarih življenjskih oblik. »Na vsak način so ti liki,« je zaključil Kovič, »nastali iz osebnega občutka in kot taki naj bi bili sprejeti. Prav zaradi tega vabijo k dialogu med ustvarjalcem in gledalcem.«

Na sliki mojster z umetnino (foto Križmančič)

V križišču trčili trije avtomobili

Včeraj zjutraj, nekako ob 5.30 je na Goldonijevem trgu prišlo do prometne nesreče, ki je prizadela tri avtomobile in seveda potnike. V nesreči so bili vpleteni 23-letni Fabio Grabar iz Ul. San Pasquale 131, ki je vozil avtomobil alfa duetto in njegov sopotnik 24-letni Mario Pagotto iz Ul. Carpineto 27/1, 33-letni Dario Raunik iz Ul. Giulia 104, ki je sedel za volanom golfa in 54-letni trgovski potnik Giorgio Basel, ki je vozil alfo 75.

Voznik alfe duetto je trčil v golfa, ki ga je odbilo v alfo 75. Ta avtomobil je stal v križišču ob znaku "stop", njegov lastnik pa se je najhuje udaril. Okreval bo v 30 dneh, v bolnišnico pa je moral brez krivde, saj je samo spoštoval pravila.

Nesreča je pač nesreča in večkrat najhuje prizadene prav tistega, ki je najbolj nedolžen.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga mama

Josipa Kuret vd. Žerjal

Pogreb bo jutri, 27. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnice v ricmanjsko cerkev.

Žalujoči otroci z družinami in drugo sorodstvo.

Ricmanje, 26. maja 1989

Ob prerani izgubi drage mame Josipe Kuret vd. Žerjal izrekajo svoji razredničarki oziroma profesorici Ireni Žerjal občuteno sožalje dijaki 1. in 2. b razreda DTTZ "Žiga Zois" in njihovi starši.

Ob izgubi drage none izrekamo našemu vzgojitelju Gorazdu Pučniku najiskrenejše sožalje gojenci in delovni kolektiv slovenskega Dijaškega doma

Prihodnji petek

V Miljah bodo odprli nov kulturni center

V Miljah bodo prihodnji petek uradno predali namenu novi kulturni center na Trgu della Repubblica 4. Gre za pomembno javno strukturo, kjer bodo namestili nove in tehnološko sodobne kulturne službe in ki bo dovolj fleksibilna, da bodo v njej lahko prirejali razna srečanja in simpozije, videokonference, predavanja filmov in videofilmov, razne razstave, v načrtu pa je tudi knjižnica z oddelkom za mladino in za odrasle in z arhivom. Miljska občinska uprava poudarja, da gre za pomembno pridobitev tako zaradi njene posrečene lege na meji med Italijo in Jugoslavijo, kot tudi ob upoštevanju pomanjkanja tovrstnih javnih struktur na vsem pokrajinskem in celo deželnem območju.

Po uradni otvoritvi centra ob 17.30 bodo ob 19. uri v novi razstavnici dvorani odprli razstavo miljskega kiparja Giuseppe Negrina in prvi obletnici njegove smrti.

■ Miljska občinska uprava bo tudi letos pripravila poletna centra za svoje najmlajše občane: prvi bo namenjen otrokom iz otroških vrtcev, drugi pa osnovnošolcem. Oba bosta odprta od 3. do 28. julija. Vpisovanja se bodo začela že 29. t. m. (časa je do 10. junija) in bodo potekala v uradih občinske šolske službe na Trgu della Repubblica 4 (tel. 271001) vsak dan od 9. do 11. ure.

Srečanje šolarjev, ločenih z mejo in združenih v imenu pesnika Kajuha

Z objavo fotografije smo v našem dnevniku že zabeležili, da so se preteklo soboto na šoli Karel Destovnik-Kajuh v Gropadi srečali učenci in šolniki osnovnih šol Gropada-Padriče in Šoštanja, ki nosita isto ime.

Srečanje je bilo priložnost, da so si gostje in gostitelji izmenjali voščila in poudarili pomen takšnih skupnih prireditev, ki so za slovensko manjšino, ki se še vedno bori za svoje pravice, še posebno pomembne in potrebne.

Na obisk iz Šoštanja so tokrat z učenci prišli tudi ravnatelj Karel Kordeš, nekaj vzgojiteljev, predstavniki krajevnih organizacij in že dolgoletni prijatelj obeh šol Viktor Kojc.

Pozdravom, prijateljskemu stisku rok in malici, ki so jo pripravili požrtvovalni starši, so sledili kulturni program, uradni pozdravi in izmenjava daril. Najprej so nastopili učenci domače šole z veseloigro na ekološko tematiko in s poudarkom na problemih, ki zadevajo domače kraje in prebivalstvo. V igrici so se prepletali petje, ples in še kratek prizor v domačem narečju, ki mu je sledil prikaz navodil, po katerih naj bi se

vsil ravnali takrat, ko se podamo v naravo. Tekst so sestavile učiteljice, ki so igro tudi pripravile. Sledili so nato še skupni nastop vseh učencev, recitaciji šoštanjskih učenk Barbare in Eve, pozdrava predstavnikov KD Skala in KD Slovan, nato pa so si gostje in gostitelji izmenjali darila. Naši otroci so za goste izdelali "trgaue" z lepim kraškim motivom.

Sledilo je kosilo, ki so ga imeli odrasli na Jezeru, učenci iz Šoštanja pa so bili gostje družin domačih učencev. Popoldne so vsi skupaj odšli na hrib Globojner, nato pa so se zbrali v zadržnih prostorih Skala v Gropadi, kjer jih je pričakala godba na pihala Viktor Parma iz Trebč. Ob glasi bi petju je prišel čas slovesa, ob katerem so si gostje in gostitelji obljubili, da se bodo ponovno srečali in da bodo še naprej krepili stike, ki so v korist obeh šol in še zlasti njihovih učencev.

Skupno geslo »Čeprav nas meja ločuje, nas Kajuhova pesem združuje« je zaključilo to lepo in prijetno srečanje. (N. L.)

Neznanci iz maščevanja podtaknili požar v garaži

Močna eksplozija in začetek požara sta preteklo noč (med sredo in četrtkom) zbudila in prestrašila prebivalce novega velikega stanovanjskega bloka v Ulici Molino a Vento 88. Okrog ene ure so na njihov klic prihiteli agenti letkečega oddelka tržaške kvesture in seveda gasilci, ki so s pomočjo cisterne — glede na to da hišni protipožarni sistem ni deloval — kaj kmalu ugonobili v garaži razvijajoče se plamene.

Po ugotovitvah policijskih agentov so požar neznanci podtaknili v enem od parkiranih avtomobilov, in sicer v vozilu znamke volvo, ki so mu razbili zadnjo šipo. Zublji so se hitro razširili in zajeli še dva druga avtomobila (vsi trije imajo tržaško registrsko tablico) znamke volkswagen golf in fiat uno. Medtem ko je ogenj volvo in golf popolnoma uničil, so gasilci uspeli omejiti škodo na fiatu uno, vendar so zublji precej poškodovali tudi del stropa in stene in povzročili škodo v večji garaži.

Lastnica uničenega volva je 58-letna Carmela Lotti, ki stanuje na Istrski cesti št. 17 in ki je preiskovalcem izrazila domnevo, da je podtaknjeni požar najverjetneje maščevalno dejanje, storjeno zaradi osebnih razprtij.

Uničena avtomobila sta sedaj v rokah agentov letkečega oddelka oziroma znanstvene policije, ki bodo nadaljevali s preiskavo, da bi odkrili neznane storilce in jih izročili pravici.

Na sliki (foto Križmančič) uničena avtomobila golf in volvo v ožgani garaži potem, ko so gasilci ugonobili požar.

Starejša upokojenka žrtev mladih in pretkanih tatic

Upokojenci so pogostokrat žrtve tatvin, predvsem tisti, ki živijo sami in se ne znajo izogniti pastem, ki jim jih nastavijo brezobzirni tatovi. Plen je navadno skromen, za upokojence pa pomeni veliko in težko nadomestljivo izgubo.

V sredo je bila žrtev tatvine 76-letna Addolorata Patruno vdova De Gennaro, ki stanuje v Ul. Corridoni 7. Nekaj pred 11. uro sta se na domu upokojenke predstavili mladi ženski, ena je bila visoka približno 1 meter in 70 centimetrov, imela je srednjedolge kostanjeve lase, stara pa naj bi bila od 24 do 26 let. Njena "kolegica" je bila nekoliko starejša, od 26 do 30 let, oblečena v temen suknjič in z dolgimi lasmi. Govorili sta pravilno italijanščino in se predstavili kot uslužbenki prefektуре. Dejali sta, da sta prišli kontrolirat pokojninsko knjižico, v upokojenki pa se ob tako nenavadni zahtevi ni vzbudil sum, da nekaj ni v redu. Verjela je dekletom in šla v spalnico po knjižico. Ena izmed deklet je v kuhinji, kjer ju je upokojenka sprejela, zaigrala komedijo in dejala, da ji je slabo. Gospa Patruno jo je pospremila do kopalnice, druga tatica pa je medtem šla v spalnico in iz predala vzela 1.300.000 lir.

Po kraji sta se mladi ženski poslovili in dejali, da se bosta vrnili popoldan in prinesli darilce. Upokojenka ni ničesar zasumila, šele ko sta ženski odšli, je opazila, da sta ji ukradli denar. Poklicala je agente letkečega oddelka in jim povedala svojo žalostno zgodbo. Vsekakor je lahko ta žalostna dogodivščina v poduk: paziti je treba in ne nasesti vsakomur, ki ga ne poznamo in ki se ustrezno ne predstavi. Tatovi radi uporabijo metodo, kakršne sta se poslužili mladi tatici. Izdajajo se za nekaj, kar niso in pri tem računajo na naivnost ljudi.

Neznana mladeniča razbila izložbo športne trgovine

Manjše kraje in vandalistična dejanja so v Trstu na dnevnem redu. Največkrat so zanje krivi mladi ljudje, za tem pa se skrivajo zaskrbljujoči vzroki mladinskega prestopništva.

Tako je v sredo lastnik trafike v Ul. Mazzini št. 41 poklical agente letkečega oddelka in prijavil vandalsko dejanje. Bil je še v trgovini, ko je slišal zvenket stekla. Šel je na ulico in videl mladeniča, ki sta bežala v smeri proti Nabrežju. S trdim predmetom sta fanta razbila šipo izložbe bližnje trgovine športnih predmetov in oblačil. Takoj

po dogodku so poklical lastnika trgovine 65-letnega Alda Tommasinija, ki stanuje v Ul. Romagna 30. Tommasini je prišel do svoje trgovine, ni pa še znal oceniti, kaj naj bi fanta ukradla.

■ Rajonski svet za Rojan, Greto in Barkovlje prireja danes ob 18. uri v prostorih vile Prinz javno zborovanje. Na zborovanju bodo razpravljali o ureditvi prometa na Greti. Predloge je izdelal prav rajonski svet, ki je upošteval tudi mnenja in stališča prebivalcev.

OBČINA ZGONIK vas vljudno vabi na

XXV. RAZSTAVO IN POKUŠNJO DOMACIH VIN

DANES, 26. MAJA:

ob 18. uri — otvoritev razstave vin

od 21. do 1. ure — PLES na prostem ob zvokih ansambla LOJZE FURLAN

JUTRI, 27. MAJA:

ob 9. uri — mednarodni balinarski turnir ŠK KRAS za XVI. KRAŠKI PO-

KAL — finale ob 18. uri

ob 17. uri — turnir "med dvema ognjema" za XVI. KRAŠKI POKAL osnov-

nošolske mladine

ob 16. uri — odprtje kioskov

od 21. do 1. ure — PLES na prostem ob zvokih ansambla LOJZE FURLAN

NEDELJA, 28. MAJA:

ob 10. uri — odprtje kioskov in turnir v briškoli z bogatimi nagradami

ob 18. uri — nastop karateistov kluba SHINKAI

ob 18.30 — nastop godbe na pihala "VIKTOR PARMA" iz Trebč

od 21. do 24. ure — PLES na prostem ob zvokih ansambla HAPPY DAY.

Društvo slovenskih izobražencev in Kulturno združenje Most

prirejata danes, 26. t. m., ob 20.30 v Peterlinovi dvorani - Ul. Donizetti 3

srečanje s pisateljem

LEVOM DETELO

ob življenjskem jubileju.

Pisatelj bo ob tej priložnosti predaval o novi slovenski koroški književnosti, predstavil svoje naj-novejše delo DUNAJSKI VALČEK ter govoril o izkušnjah slovenskega literata v tujini.

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je odprta razstava likovnika JANEZA BOLJKE.

V galeriji Bassanese - Trg Giotti 8 - bo do 6. junija odprta razstava Bruna MUNARIJA. Urnik: ki bo delavnikih od 17. do 20. ure.

V galeriji Al Corso - Korzo Italia 9 - bo do 31. t. m. odprta razstava slikarja GIACOMA CIRAMIJA.

V galeriji Malcantoni - Ul. Malcantoni 14/A - bo do 30. t. m. odprta razstava slikarja HAMA ČAVRKA iz Zagreba.

V galeriji Cartesius - Ul. Marconi 16 - bodo jutri, 27. t. m., ob 18. uri otvorili retrospektivno razstavo švedskega likovnika KARLA NORDSTRÖMA.

razne prireditve

Društvo slovenskih izobražencev in Zdrženje Most prirejata danes, 26. t. m., ob 20.30 v Peterlinovi dvorani SREČANJE s pisateljem Levom Detelo ob življenjskem jubileju ter o izkušnjah in delu slovenskega literata v tujini. V ponedeljek, 29. t. m., ob 20.30 pa bo gost Društva slovenskih izobražencev Marisa Madieri Magris, ki bo predstavila cilje in delo Centra za življenje v Trstu.

Osnovna šola Prežihov Voranc iz Doline pod pokroviteljstvom Občine Dolina prireja 26. in 27. maja tradicionalno SREČANJE PREŽIHOVOVIH ŠOL: Ljubljana, Jesenice, Ravne na Koroškem, Maribor, Spodnja Bistrica pri Lendavi, Doberdob in Dolina. Danes, 26. maja, ob 18. uri v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu: srečanje šol in kulturni program, jutri, 27. maja, v jutranjih urah pohod vseh udeležencev po Dolini Glinščice.

Prosvetno društvo Mačkolje vabi na tradicionalni PRAZNIK ČEŠENJ, ki bo potekal od danes, 26. maja, do ponedeljka, 29. maja, v Mačkoljah. Danes in jutri ples z ansamblom HAPPY DAYS, v nedeljo in ponedeljek z ansamblom TAIMS. V nedeljo ob 18. uri bo na sporedu kulturni program.

Glasbena matica vabi na sledeče zaključne nastope: danes, 26. t. m., ob 18. uri v Gallusovi dvorani (Ul. R. Manna 29), v torek, 30. t. m., ob 20.30 v dvorani I. Gruden v Nabrežini, v sredo, 31. t. m., ob 17. uri v Gallusovi dvorani in ob 20.30 v Srenjski hiši v Borštu, v petek, 2. junija, ob 18. uri v Gallusovi dvorani in ob 20.30 Prosvetnem domu na Opčinah, v torek, 6. junija, ob 18. uri v Gallusovi dvorani in ob 20.30 v dvorani I. Gruden v Nabrežini, v četrtek, 8. junija, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah in v ponedeljek, 12. junija, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

90-letnica SKD Lipa - Bazovica. Jutri, 27. maja, bo v kinodvorani v Bazovici ob 20.30 OSREDNJA PROSLAVA.

Slovenski kulturni klub se bo jutri, 27. t. m., ob 19. uri udeležil PREDSTAVITVE nove dvorane Marijinega doma v Rojanu (Ul. Cordorali 29).

Učenci in učiteljstvo osnovne šole "A. Sirk" prireajo PROSLAVO OB 20-LETNICI POIMENOVANJA ŠOLE jutri, 27. maja, ob 20. uri v Domu A. Sirk v Križu. Prisrčno vabljeni!

Zadruga Mangart vabi svoje člane na ODPRTJE PRENOVLJENIH PROSTOROV PLANINSKEGA DOMA MANGART v Žabnicah, ki bo jutri, 27. t. m., ob 18. uri. Od tega dne dalje bo dom stalno odprt.

KD F. Venturini vabi na ZAKLJUČNO PRIREDITEV, ki bo jutri, 27. t. m., ob 20. uri v kulturnem centru A. Ukmar -

KD Rovte-Kolonkovec

Ul. Monte Sernio 27

vabi

jutri, 27. t. m., ob 20. uri na

VEČER LJUDSKIH PESMI

Izvajata ženska pevski skupini STU LEDI.

koncerti

VERDI

Spomladanska simfonična sezona 1989. Pri blagajni gledališča Verdi (tel. 631948) je v teku vpisovanje novih in potrditev starih abonmajev.

EVANGELIČANSKA LUTERANSKA CERKEV

Jutri, 27. t. m., ob 20.30 bo na sporedu koncert nabožne polifonije in organizaciji USCI Pokrajine Trst.

razna obvestila

SKD Barkovlje prireja PRAZNIK 50-LETNIKOV v nedeljo, 28. t. m. Za vsa pojasnila telefonirati na št. 415797 ali 363452.

Športno društvo Zarja sklicuje v ponedeljek, 29. t. m., ob 20.30 v prvem sklicanju in ob 21. uri v drugem sklicanju v Bazovskem domu svoj LETNI REDNI OBČNI ZBOR. Dnevni red: poročilo, volitve in razno. Vabljeni!

Miro pri Domju. Nastopajo otroški, mladinski in moški zbor F. Venturini.

KD Vesna vabi v nedeljo, 28. t. m., v Križu na zborovsko revijo PESEM NE POZNA MEJA. Prireditve bo ob 17. uri v Domu A. Sirk. Pevci, predstavniki kulturnih društev in vaščani se bodo zbrali ob 16. uri na dvorišču Sirkovega doma, od koder bodo v povorki šli do spomenika padlim, kjer bo krajša slavnost.

Sekcija VZPI-ANPI Prosek-Kontovel pod pokroviteljstvom pokrajinskega odbora v sodelovanju z Godbenim društvom Prosek, MPZ V. Mirk, ŽPZ Prosek-Kontovel, članov amaterskega odra J. Štoka in tabornikov RMV prireja SPO-MINSKO SVEČANOST ob 45. obletnici obešanja 10 talcev pri spomeniku na travniku blizu proseške železniške postaje v nedeljo, 28. t. m., ob 11. uri. Govorila bosta predsednik in tajnik pokrajinskega odbora VZPI-ANPI. Vabljeni!

Glasbena matica - Trst - šolsko leto 1988/89 ZAKLJUČNE AKADEMIJE GOJENCEV ŠOLE GLASBENE MATICE - Evangelikiška luteranska cerkev (Trg Panfil) - v četrtek, 1. junija, ob 20.30: ALJOŠA STARC - klavirski recital. Na sporedu: R. Schumann. Naslednje akademije: 3. junija klavir, violina, flauta, kitara, harmonika; 7. junija violina, klarinet, flauta, kitara, harmonika, kljunasta flauta; 9. junija klavirski večer; 13. junija Vesna Zuppin - klavirski recital; 15. junija klavir in Dekliški pevski zbor Glasbene matice, dirigent Stojan Kuret; 17. junija klavir, violina, violončelo in Šolski godalni orkester, dirigent Borut Logar; 19. junija solopetje, klavir, violončelo, klarinet, flauta, komorne skupine; 23. junija kompozicijski razred prof. Alda Kumarja in gostje. Vabljeni!

Zveza slovenskih kulturnih društev organizira avtobusni prevoz na ogled lutkovne predstave ŽOGICA MAROGICA, ki bo v Lutkovnem gledališču v Ljubljani, v soboto, 10. junija, v popoldanskih urah. Predstava je namenjena izključno otrokom, ki živijo izven Slovenije, primerna pa je za starostno stopnjo od 4. do 10. leta. Odhod iz Trsta je predviden okrog 14. ure, povratek pa okrog 20. ure. V avtobusu bodo animatorke ZSKD poskrbele za dobro počutje otrok in njihovih spremljevalcev. Za informacije in prijave se lahko interesi zglasijo na ZSKD, tel. 767303, ob uradnih urah. Prijave sprejemamo do petka, 2. junija.

Radio Opčine in Antikvariat "Il Giardino" predstavljata

športnika sezone 1988/89

jutri, 27. maja, ob 18. uri v športno-kulturnem centru v Zgoniku

Gostje večera:

— jugoslovanska zvezda smučanja Mateja Svet,

— komentatorja TV Koper-Capodistria Mario Cotelli in Sandro Vitrih,

— eden od zmagovalcev dirke Pariz-Dakar Franco Zotti.

V programu sodelujejo Moto Club Trieste Nord-Est, Primotor klub - Trst, evropsko znana vedeževalka Maga Marilù, kabaretiš Andro Merku, vicolog Ranko Štrekelj, pevka Anika Horvat, plesna skupina TAMP iz Kopra in Banda Bromboletti.

Celotni izkupiček večera v korist Sklada Mitja Čuk

SKD I. Gruden

priredi

v nedeljo, 28. t. m., ob 20. uri v društvenih prostorih gostovanje

KUD "KLASJE" iz Štanjela z veseloigro v narečju.

Vabljeni!

izleti

MO SPDT prireja v nedeljo, 28. t. m., izlet za otroke vseh osnovnih šol na Tržaškem. Cilj izleta je Kokoš, zbirališče izletnikov pa je ob 9. uri pred cerkvijo v Bazovici. Vpisovanje pred odhodom. Vabljeni otroci (brez staršev). Vse informacije pri Borisu Paoliju (tel. 910836) in Robiju Devetaku (tel. 55180).

SPDT prireja v nedeljo, 28. t. m., tradicionalni avtobusni IZLET V NEZNANO, povezan s srečanjem s pobratenim društvom PD Integral iz Ljubljane. Vpisovanje na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad., tel. 767304), zbirališče izletnikov pa je ob 6.30 pred tržaško sodno palačo (Foro Ulpiano). Obvezen je veljavni dokument. Vsa pojasnila pri vodji izleta Ervinu Gombaču (tel. 754742).

SKD Vigred iz Šempolaja prireja v nedeljo, 4. junija, izlet na Brione. Informacije in vpisovanja pri Franki Škrk, tel. 200150, in Armiti Kante, tel. 201102, od 19. do 21. ure.

MPZ V. Vodnik iz Doline priredi več-dnevni izlet (od 14. do 18. junija) ob gostovanju v Giessnu - ZRN. Na razpolago je še nekaj mest. Za informacije tel. na št. 228207 - Maurizio Kocjančič, tel. 228208 - Marino Kermac, tel. 228517 - Stojan Sancin. Pohitite!

včeraj - danes

Danes, PETEK, 26. maja 1989

DRAGICA

Sonce vzide ob 5.23 in zatone ob 20.41

Dolžina dneva 15.18 - Luna vzide ob 1.00 in zatone ob 10.27.

Jutri, SOBOTA, 27. maja 1989

VOLKAŠIN

PLIMOVANJE DANES: ob 0.27 najvišje 23 cm, ob 7.54 najnižje -43 cm, ob 15.36 najvišje 27 cm, ob 21.30 najnižje 3 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 24,8 stopinje, zračni tlak 1024,1 mb raste, veter 10 kilometrov na uro jugozahodnik, vlaga 32-odstotno, nebo skoraj jasno, morje razgibano, temperatura morja 14,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Nicol Pasquidibisceglie, Manuel Vesnaver, Samuel Narciso, Matteo Krevatin.

UMRLI SO: 74-letni Giuseppe Sestan, 68-letni Ferruccio Piemontesi, 55-letni Marino Frappa, 86-letna Virginia Pauluzzi, 88-letna Angela Cassano por. Frisaro, 66-letna Angela Slivar, 85-letna Vittoria Ramani, 85-letna Giovanna Venturin vd. Sturnega.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 22., do sobote, 27. maja 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. Giulia 14.

MILJE - Mazzinijev drevored 1 - (tel. 271124), ZGONIK - (tel. 229373), samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. Giulia 14, Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.

MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), ZGONIK - (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.

MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), ZGONIK - (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

gledališča

VERDI

Spomladanska simfonična sezona 1989 - Nocoj ob 20.30 (red B) bo na sporedu KONCERT violinista MASSIMA BELLIIJA. Dirigent Tiziano SEVERINI. Na sporedu bodo skladbe Glinke, Bruchha in Čajkovskega.

Ponovitev jutri, 27. t. m., ob 18. uri.

ROSSETTI

V okviru Pirandellove TRILOGIJE, ki jo bo Stalno gledališče Furlanije-Juljske krajine uprizorilo od 23. do 28. t. m. bo nocoj ob 20.30 na sporedu VSAK PO SVOJE. Režija Giuseppe Patroni Griffi. V abonmaju odrezek št. 7.

Koleadar predstav: NOCOJ IMPROVIZIRAMO - 27. t. m. ob 20.30 in 28. t. m. ob 16. uri.

šolske vesti

Sindikata slovenske šole javlja, da je na skrbništvu do 20. junija odprt rok za vključitev v posebni seznam za poučevanje na slovenskih šolah. Prošnjo lahko vložijo univerzitetni študentje, ki študirajo v Italiji ali v tujini in ki so opravili v zadnjih 12 mesecih vsaj 3 izpite ter študentje, ki so že vključeni v posebni seznam in ki so opravili v zadnjih 12 mesecih vsaj 2 izpita.

Sindikata slovenske šole obvešča, da bodo na šolskem skrbništvu objavljene od 31. maja časne lestvice za nižje in višje srednje šole. Rok za morebitne prijave traja pet dni.

kino

ARISTON - 17.45, 22.15 Turista per caso, r. Lawrence Kasdan, i. William Hurt, Kathleen Turner.

EXCELSIOR - 17.30, 22.15 New York stories, r. Allen/Coppola/Scorsese, i. Woody Allen, Mia Farrow, □

EXCELSIOR AZZURRA - 17.45, 21.45 Le relazioni pericolose, i. Gleen Close, Michelle Pfeiffer, □

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 Dva pornografska filma.

NAZIONALE II - 17.00, 22.15 Legittima difesa, i. Christopher Lambert.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 La cintura, □

NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 La notte delle matite spezzate.

GRATTACIELO - 17.00, 22.00 Il libro della giungla, Walt Disney.

MIGNON - 16.30, 22.15 Gli irriducibili.

EDEN - 16.00, 22.00 Angelica, marchesa di Sodoma, □□

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 Tequila Connection.

CAPITOL - 16.30, 22.10 Una donna in carriera, i. Melanie Griffith.

LUMIERE FICE - 17.00, 22.15 Grasso è bello, r. John Waters, i. Ricky Lane.

ALCIONE - 16.00, 22.10 Arizona junior, kom., ZDA 1987, r. J. Coen, i. N. Cage, H. Hunter.

RADIO - 15.30, 21.30 Nove settimane erotiche, porn., □□

Darujte v sklad Mitje Čuka

menjalnica	tuje valute	fixing milan	bankovci trst
Ameriški dolar	1450,250	1435.—	
Nemška marka	723,930	722.—	
Francoski frank	213,690	212.—	
Holandski florint	642,380	640.—	
Belgijski frank	34,570	34.—	
Funt šterling	2281,700	2260.—	
Irski šterling	1936.—	1920.—	
Danska krona	185,960	184.—	
Grška dramma	8,516	8.—	
Kanadski dolar	1200,500	1180.—	

BCKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedez 040/67001 Agencija Domjo 831-131 Agencija Rojan 411-611

mali oglasi

PRODAM črne mucke, perzijske pasme, stare dva meseca. Tel. 281280 od 12.30 do 13.30 od ponedeljka do petka.

PRODAM kože mlekarice in male kože švicarske pasme. Tel. 225013.

PRODAM dva para plesnih čevljev, št. 41 in 43., tel. 228390.

MOTOR cagiva 125 electra, letnik 1987, prevoženih 800 km, prodam za ceno 1.000.000 lir. Informacije na št. 0481/87711 v večernih urah.

DRVA za kurjavo, večina hrastova, že se-sekana prodam. Tel. 281920 ob urah obedov.

OSMICO so odprli "Pri Batkovich" v Repnu na št. 32. Točijo belo vino in teran.

V ŠTANDREŽU je odprl osmico Stanko Marušič. Toči belo in črno vino ter nudi domač prigrizek.

NUJNO IŠČEMO KUCHARICO za restavracijo. Tel. 820229 - Hotel Sonia - Domjo (Dolina).

IŠČEM delo kot kuhinjska pomočnica ali točajka v gostilni za poletno sezono. Tel. 200665.

IŠČEM v najem stanovanje ali hišico z vrtom. Tel. 228390.

IŠČEM prijateljico (stara od 24 do 30 let) za skupne počitnice v prvem in drugem tednu avgusta. Ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Viale 24 Maggio 1, 34170 Gorica, pod šifro "Počitnice".

UVOZNO-IZVOZNO PODJETJE zaposli takoj knjigovodjo, tudi začelnika. Pis-mene ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika - Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro "Takoj".

1.500.000 lir plačam za lepak Radenske s športnikom, ki štarta s steklenico vode. Tel. 572734.

20-LETNO DEKLE nudi lekcije iz angleščine in slovenščine po zelo ugodni ceni. Tel. 0481/882478.

40-LETNA gospodinjstva pomočnica sprejme službo pri slovenski družini. Tel. 003866/81336.

RESNA cvetličarka z nad 10-letno prak-so išče zaposlitev po 15. juliju. Tel. 281920 ob urah obedov.

NAJAMEMO urad v okolici Trsta ali v mestu. Tel. 045/7613655.

prispevki

V spomin na Dušana Furlana, Ivana Čača in Doro Caharijo daruje Neva Lukeš 30.000 lir za obnovo bolnice Franja.

N. N. daruje 14.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Ob 18. obletnici smrti prof. Ivana Sosi-ča darujeta Lucija in Seraf Hrovatin 20.000 lir za SKD Tabor.

Ob smrti Francesca Zudetichia daruje-jou družine Buzečan, Valentič, Klinc in Pahor 100.000 lir za KD I. Grbec in 100.000 lir za Dom J. Ukmarja.

Podporni člani TPPZ darujejo za TPPZ P. Tomažič: Anton Maar (Boršt 17) 20.000 lir, Viktor Bogatec (Križ 99) 15.000 lir, Darko Kobal (Katinarja) 50.000 lir, Claudio Crismani (Trst) 20.000 lir ter Pepi Starc (Opčine) 10.000 lir.

V spomin na Cvetka Žagarja daruje Max Križmančič (Bazovica 89) 20.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

V spomin na Cvetka Žagarja daruje Edvard Grgič 15.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

V spomin na pok. Ivana Čača daruje Rudi Križmančič 20.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

V spomin na Silvestro daruje Bernarda 50.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

Ob obletnici smrti Livia Vorusa daru-jeta žena Gabriella in svakinja Laura 100.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

Namesto cvetja na sveži grob Ivana Čača darujejo sosede: Tinčnovi, Rošnovi, Čedinovi, M. Suščeva, Ježinovi, Zel-cetovi, Izbovi, Čotovi, Patunljevi, A. in P. Nojzovi, Gudrovi, Faketovi, Ciletovi, Pečar, R. Giacomello, Z. Ježeva, Melitni-kovi, Milazzi, Mihčevi, Škabčevi, Pezda-ševi, P. Čufarjev, Nendotovi, Šemčevi, Truskotovi, Županovi, M. Ružetova in Netnovi 55.000 lir za KD Lipa, 55.000 lir za ŠD Zarja, 55.000 lir za TPPZ P. Toma-žič, 55.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Bazovici in 55.000 lir za bazovsko cerkev.

Družina Kralj daruje 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Stanka in Riko darujeta ob priliki 18. rojstnega dne sina Mitje 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

V isti namen darujeta Jelka in Peter 30.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Doro Caharijo daruje Ro-sanda 10.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V spomin na Ivana Čača daruje Alek-sander Ražem 10.000 lir za ŠD Zarja.

PRAZNIK ČEŠENJ

DANES, ob 17.00 odprtje kioskov ob 20.00 ples z ansamblom HAPPY-DAY

Za poletno tv sprostitev ponudbe treh omrežij RAI

Poletna ponudba državnih tv mrež bo potekala predvsem v znamenju varietejev, zabavnih in sproščujočih oddaj, reportaž o posebnih dogodkih in vsakovrstnih ponovitev.

Prva italijanska tv mreža cilja v prvi vrsti na tedenske *Igre brez meja*, ki bodo na sporedu vsako soboto od 15. julija do 15. septembra. Popularni kviz-variete bo tudi letos vodil Claudio Lippi. Ne bo pa manjkalo posebnih tv večerov: ciklus bo že prihodnjega soboto, 3. junija, otvorila filmska gala predstava, v kateri se bo ob strani Gabrielle Carlucci po daljšem premoru spet predstavil Enrico Montesano. Teden pozneje bo sobotni tv večer posvečen SP v nogometu prihodnjega leta, 17. in 24. junija pa se bodo z glasbenega festivala v Saint Vincentu oglasili Heather Parisi, Fabrizio Frizzi in Giancarlo Magalli. Tradicionalni poletni festival popevk bo na malem ekranu zaživel še od 18. do 23. junija, tokrat pa »še« ob 22.30. Nedeljski večer 18. junija bo posvečen svetovni organizaciji UNICEF, o poletu novega satelita bo 26. junija na sporedu posebna reportaža. Med ponovitvami, ki jih RAI 1 predvideva za poletni čas, so številni tv filmi, od 22. junija dalje pa se obeta nova serija nanizank z naslovom *Una signora in giallo*.

Ponovitve oziroma nove serije že preizkušenih tv nizov se pojavljajo tudi na seznamu poletnih oddaj RAI 2. Tako so že v teku priprave za drugo izvedbo varieteja *Cocco*, ki ga bo od 23. junija dalje v neposrednem prenosu iz neapeljskega studia RAI vodila Gabriella Carlucci. Med poletnimi zabavnimi oddajami se pojavlja še niz *Improvvisando* z Ramono dell'Abate in Gianfranco Funarijem. Tudi druga državna tv mreža pripravlja več posebnih, tematskih večerov, ki si jih z razliko od RAI 1 zamišljajo v pretežno novinarskem duhu. V načrtu je tudi svojevrsten poklon 200-letnici francoske revolucije s šestdelnim filmskim ciklusom o ljubezenskih zgodbah iz tistega zgodovinskega obdobja.

Zelo umirjeno in brez zahtevnejših predlogov se predstavlja tv poletje na RAI 3. Uredniki oddaj se »opravičujejo«, češ da si bodo tako odpočili in se boljše pripravili na jesensko sezono. Vse do septembra se bodo tako zvrstili avtorski in tematski filmi, dokumentarci in varieteji, med temi *Te lo do io...* z Beppejem Grillo. Že junija se bo začel niz v slogu »candid camere« z naslovom *Pronti a tutto*, vsak ponedeljek zvečer bo Aldo Biscardi obravnaval nogometno SP '90 v rubrikah *Aspettando i mondiali*, nedeljski popoldnevi bodo posvečeni operam, ob petkih zvečer pa bo na vrsti boks.

Televizijski okusi mladih

V dobi statistik, raziskav, sondaž in podobnega ni čudno, da javno mnenje zanima tudi posamezne revije. Tako sta tednika *Ciao 2001* in *TV giovani* skušala ugotoviti, kakšni so okusi mladine glede tv sporedov in osebnosti.

Večmesečno testiranje je pokazalo, da mladi najraje gledajo *Nočni rock* na prvi državni mreži, Arborejev *DOC* na drugi in *TV delle ragazze* na tretji mreži. Lestvica najbolj priljubljenih pa prinaša na prvem mestu *Piera Chiambretti*ja, nato *Mina Damata*, *Renza Arborea* in še *Gerryja Scottija*.

Podrobnejše podatke bodo razkrili ob podeljevanju nagrad za tv režijo v Vrtovih Naxos, kjer bodo podelili priznanja tudi nekaterim voditeljem oddaj. V še neuradni lestvici se ob omenjenih oddajah pojavljajo tudi nekatere druge, kot *Black'n'blue*, *Alla ricerca dell'arca* in *Va pensiero*, nato še *Max Headrom*, *Clip Clip*, *Kvarkov svet* in *Candid Camera Show*.

Podeljevanje nagrad v Vrtovih Naxos bo 4. junija, animator večera pa bo *Daniele Piombi*, ki je tudi organizator.

filmske premiere

Kaj bi brez arhiva Gosfilma?

eva fornazarič

V Pordenonu so se prijatelji tamkajšnjega kinokluba in njihovi najožji sodelavci iz huminske kinoteke že dalj časa pripravljali na letošnji festival. Duh po perestrojki je v Pordenonu namreč zavel še predno je to postal pravi *must*, vendar je bil njihov načrt o retrospektivi nemega ruskega filma težko uresničljiv.

Težko je bilo namreč priti do ohranjenega materiala, pa ne samo tistega, ki ga hranijo v filmskih arhivih Sovjetske zveze. Ruski ubežniki, v glavnem potomci bolj ali manj pomembnih grofov in princev, so se razbežali po vsem svetu in si drugeje končno uredili novo življenje, pa si niso mogli kaj, da ne bi skušali »domorodcev« poučiti o tem, kako je bilo v Rusiji pred revolucijo. Film je bil seveda odličen medij, zato so v Franciji, Nemčiji, Italiji in seveda v Hollywoodu snemali nič koliko nostalgčnih melodram.

Ruski film v letih 1908-1918 pa ni le niz avtorskih del, v katerih nastopajo izključno ruski ubežniki. V teh letih se je uveljavil Jevgenij Bauer, ki velja za največjega ruskega režiserja; Vladislav Starevič je pričel svoje pionirsko delo na področju animacije in trikov, množica pa je kovala v zvezde Ivana Mozzučina. Uveljavili so se tudi prvi producenti, ki so podpirali realizacije pravih koloslov, nastajale so filmske hiše, v dvorinah so vrteli dokumentarne predfilme o življenju v carski Rusiji.

Kot so najavili na Cannesem festivalu bomo v Pordenonu letos lahko tudi sami spoznali našeto drobecv kinematografskih dosežkov, oktobrski Dnevi nemega filma pa bodo tudi priložnost za objavo obsežne monografske knjige ter za skok v zakladnico moskovskega arhiva Gosfilm. Organizatorji najavljajo med drugim prihod sovjetskega pianista Leonida Nemirovskega, ki bo spremljal program nemih filmov.

Na sliki: učinkovita reklama ruske filmske melodrame

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.15 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nadaljevanka: Santa Barbara 10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci, vmes (ob 10.30) dnevnik 11.00 Nadaljevanka: Passioni 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Via Teulada 66 13.30 Dnevnik 14.00 Tribuna: Evropa jutri 14.10 Dscoring 16.30 Mladinska oddaja: Big! 15.00 Tednik: Leteči zmaj 15.30 72. Giro - 6. etapa 17.00 Mladinska oddaja: Big! 17.55 Danes v parlamentu 18.05 30 let naše zgodovine 19.05 Nad.: Santa Barbara 19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica 19.40 Almanah in dnevnik 20.30 Film: Il piccolo fuorilegge (pust., ZDA 1955, r. R. Gavalton, i. Pedro Armandariz, Joseph Callea) 21.45 Aktualno: Linea diretta 22.50 Dnevnik, nato Nočni rock 23.30 Aktualno: Effetto notte 24.00 Dnevnik - Iz parlamenta 0.15 Informativna oddaja: Lo choc del futuro	RAI 2 6.35 Aktualno: Prva izdaja 8.30 Rubrika o estetiki 9.00 Film: Noi duri (kom., It. 1960, r. Camillo Mastrocinque, i. Totò) 10.55 Rubrika: Trentatrè 11.05 Tečaja angleščine in francoščine 11.35 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, nato Mezzogiorno è... 13.00 Dnevnik in Diogenes 13.30 Evr. volilna tribuna 14.00 Nad.: Quando si ama 14.45 Dnevnik - gospodarstvo 15.00 Kviz: Argento e oro 16.55 Danes v parlamentu 17.05 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto 17.30 Rubrika o zdravju in estetiki 18.30 Dnevnik - športne vesti 18.45 Nanizanka: Moonlighting 19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport 20.30 Variete: Serata d'onore 22.45 Dnevnik - nocoj 22.55 Dnevnik - posebnosti 23.55 Dnevnik - zadnje vesti 0.20 Film: Sopra di noi il mare (vojni, VB 1956, r. Ralph Thomas, i. John Mills)	RAI 3 12.00 Vabilo v gledališče: Al calar del sipario (Noël Coward) 14.00 Deželne vesti 14.30 Informativna oddaja: Mladi srečujejo Evropo 15.00 Tennis - Grand Prix v Firencah 17.30 Dokumentarna oddaja: Geo 18.15 Nanizanka: Vita da strege 18.45 Sportna rubrika: Derby (urednik Aldo Biscardi) 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 72. Giro (povzetki in komentar) 20.00 Variete: Blob. Di tutto di più (vodita Enrico Ghezzi in Marco Giusti) 20.30 Aktualnosti: Duello (vodil Giorgio Rossi) 22.15 Večerni dnevnik 22.20 Boks: Rottoli-Havna (evropski naslov težke kategorije) 23.15 Dokumentarna oddaja: Caro Parise 0.05 Nočni dnevnik 0.20 Video fragmenti: Black & blue 0.45 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti	RTV Ljubljana 1 10.10 Mozaik. Tednik 11.00 Nadaljevanka: Ob Njemnu (po romanu Elije Orzeszkowe, r. Z. Kuzminski, pon. 2. dela) 11.55 Video strani 16.30 Dnevnik 16.45 Mozaik. Tednik (pon.) 17.35 Balet: Giselle (izvajajo dijaki mariborske baletne šole) 18.10 Spored za otroke in mlade: lutkovni niz Zverinice iz Režije - Trije botri prijatelji (11. del), 18.30 Nadaljevanka Nevarni zaliv (1. del) 19.00 Risanke 19.10 TV Okno, Naše akcije 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Dokumentarec: V hribih se dela dan - Uršlja gora in Robanov kot (2. del) 20.45 Druga godba '88: ansambel Susu Bilibi 21.10 Nanizanka: Detektiva iz Miami (zadnji del) 22.05 Dnevnik 22.15 Film: Oddaljenost (dram., Kuba, r. Jesus Diaz, i. Carlos Muniz, Veronica Lynn, Jorge Trinchet)	TV Koper 13.30 TVD Novice 13.40 Rubrika: Mon-gol-fiera 14.10 Mednarodni nogomet 16.00 TVD Novice 16.10 Dok.: Campo base 16.40 Nanizanka, 17.00 Film 18.50 TVD Novice 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji: TRST — Začetek volilne kampanje KPI TRST — PSI o znanstvenem Trstu TRST — Podaljšan rok za davčne prijave BAZOVICA — 90-letnica delovanja SKD Lipa TRST — Pirandellova trilogija v gledališču Rossetti 19.30 TVD Stičišče 20.00 Juke box 20.30 Košarka NBA - play off 22.15 TVD Novice 22.25 Rubrika: Sottocanestro 23.15 72. Giro - 6. etapa (povzetki) 23.15 Nočni boks RTV Ljubljana 2 19.00 Video meh (pon.) 19.30 Dnevnik, 20.05 Žarišče 20.35 Virtuozi (pon.) 21.30 Skupščinska kronika	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Iz zaprašene delavnice; 8.40 Za vsakogar nekaj: Glasbeni listi, Beleška; 10.00 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi; 12.00 Slovensko povojno pesništvo; 12.40 Z letošnje revije Primorska poje; 13.20 Glasba po željah, Od Milj do Devina; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek: Halo, kdo tam?; 15.00 Roman: Doktor Živago (5. del); 15.15 Pogovori z Jožijem; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbeni listi; 19.20 Zaključek sporedov. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radijska šola; 8.35 Pesmice na potepu; 9.05 Glasbena matineja; 11.05 Petkovo srečanje; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.30 Čestitke poslušalcev; 14.02 Gremo v kino; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Vodomet melodij; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Instrumentalni ansambli; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturno in Nočni program. RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 6.45 Ceste; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska in kulturna kronika; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Mladi val; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.30 Aktualna tema; 18.00 Zbori; 18.30 Glasbene želje; 19.00 Prenos Radia Lj. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.40 Dobro jutro, otroci; 7.50 Razglednica; 8.00 Popijmo kavo; 8.25 Pesem; 8.35 Mi in vi; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Najlepših 7; 10.35 družina; 11.00 Notranja politika; 11.30 Turizem; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke; 14.00 Glasba; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Popoldne; 15.45 Koncert; 16.00 Puzzle; 16.33 Iz kulturnega sveta; 17.00 Bublbling; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.33 Mi in vi; 19.00 Spomini; 20.00 Nočni program. RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 12.00 Glasba; 16.30 Z ansamblom Krt; 17.45 Okno na Benečijo; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mix Time; 21.00 Nočni val.	CANALE 5 8.30 Nanizanki: Una famiglia americana, 9.30 Peyton Place 10.30 Kviz: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie 15.00 Nanizanke: La casa nella prateria - Il bambino senza nome, 16.00 Webster - Baciarmi Kate, 16.30 Il mio amico Ricky 17.00 Kviz: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto!, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito 20.25 Rubrika: Radio Londra 20.30 Variete: Il principe azzurro 22.35 Aktualnosti: Forum 23.20 Variete: Maurizio Costanzo show 0.50 Rubrika: Première 1.00 Nanizanki: Baretta - Doppia indetità, 1.55 Mannix - La piccola cliente 2.50 Film: Bambola di pezza (dram., ZDA 1966, r. Bert Gordon, i. Don Ameche)	RETE 4 8.00 Nanizanki: Lou Grant - Il potere dell'informazione, 8.50 Switch - Chi ha ucciso Lila Craig 9.50 Film: Ercole contro i figli del Sole (pust., It. 1964, r. Osvaldo Civirani) 11.30 Nanizanki: Petrocelli - Il libro dei giochi, 12.30 Agente Pepper 13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo, 16.15 Aspettando il domani 16.45 Nanizanka: California - Ultima chance 17.45 Nad.: Febbre d'amore 18.30 Nan.: General Hospital, 19.30 I Jefferson 20.00 Aktualnosti: Dentro la notizia 20.30 Film: Uomini alla ventura (vojni, ZDA 1952, r. John Ford, i. James Cagney, Corinne Calvet) 22.35 Film: Attacco a Rommel (vojni, ZDA 1971, r. Henry Hathaway, i. Richard Burton) 0.25 Nanizanki: Vegas, 1.25 Missione impossibile	ITALIA 1 7.00 Risanke 8.15 Nan.: Strega per amore, 8.45 Supervicky, 9.15 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Hardcastle and McCormick, 11.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 12.00 Tarzan 13.00 Otroška oddaja 14.00 Nanizanki: Casa Keaton, 14.30 Baby sitter 15.00 Variete: Smile 15.30 DeeJay Television 16.00 Otroška oddaja 18.00 Nanizanke: Tre nipoti e un maggiordomo, 18.30 Supercar, 19.30 Happy Days 20.00 Risanke: Milly 20.30 Film: Sabato, domenica e venerdì (kom., It. 1979, r. Martino-Festa Campanile-Castellano-Pipolo, i. Lino Banfi, Milena Vukotić) 22.45 Nanizanka: I-Taliani 23.15 Šport: Grand prix, napoved VN Mehike - F1 0.25 Rubrika: Première 0.35 Nanizanke: Troppo forte, 1.05 Giudice di notte - Attentato alla corte, 1.35 Kung-fu	ODEON 8.00 Nad.: Signore e padrone, 9.00 Marcia nuziale 9.30 Nanizanka: The Collaborators 10.30 Filmske novosti 10.45 Nad.: Signore e padrone, 11.45 Marcia nuziale 12.15 Nan.: Good times 12.45 Filmske novosti 13.00 Otroški variete: Sugar 14.00 Nanizanka: Rituals 14.30 Nadaljevanke: Maria, 15.30 Colorina 16.30 Sugar in risanke 19.00 Filmske novosti 19.30 Reportaža iz Cannesa 20.00 Nanizanka: Biancaneve a Beverly Hills 20.30 Film: Bakterion (groz., It. 1983, r. Anthony Richmond, i. Janet Agren) 22.30 Šport, nato tenis TMC 11.00 Nan.: Daniel Boone 12.00 Nadaljevanka: Doppio imbroglio 12.45 Ogledalo življenja 13.30 Dnevnik in šport 14.30 Glas.odd.: Clip Clip 15.00 Nanizanka: I misteri di Nancy Drew 16.00 Film: Gli uomini della città dei ragazzi (dram.,
---	--	--	---	---	---	--	---	---	--

Sestanek županov in predstavnikov Pokrajine

Ugodna ocena vloge Goriškega sklada Priporočljive pa so nekatere spremembe

Goriška Trgovinska zbornica je dala pobudo za sestanek z župani in upravitelji Pokrajine, na katerem so podrobno preučili delovanje in dosežke Goriškega sklada ter opozorili na nekaj nujnih sprememb, ki bi jih bilo treba vpeljati, zato da bi ta Sklad ohranil ali celo povečal sedanj vlogo spodbudjevalca novih gospodarskih pobud tudi potem ko bo v Evropi prišlo do večje gospodarske in politične integracije.

Podrobno analizo uspehov Sklada, ki deluje že trinajst let, je podal predsednik Trgovinske zbornice dr. Enzo Bevilacqua. Pozitivni učinek se odraža predvsem v industrijskem in obrtnem sektorju, je poudaril dr. Bevilacqua, kjer je uspelo zaustaviti negativni trend stalnega zmanjševanja števila zaposlenih. Pomembni dosežki so bili uresničeni tudi na področju prevoznitva in pristaniške dejavnosti. Še večje obrestovanje naložb na področju prevoznitva in prometnih infrastruktur (tu gre omeniti multimodalni sistem s katerim razpolaga goriška pokrajina) je pričakovati v naslednjih letih, ko Dežela in še posebej Goriška ne bo več obrobna italijanska dežela, ampak ključna dežela med Evropsko gospodarsko skupnostjo in deželami Comecon.

Spodbuden rezultat večletnih prizadevanj je tudi dejstvo, da je prišlo do občutnih sprememb v strukturi gospodarstva na Goriškem. Zaradi gospodarskih pobud v nekaterih novih sektorjih (informatika, bioinženirstvo, elektronika) ni več še pred leti močno

pogojevalne odvisnosti od velikih industrijskih podjetij z državno soudeležbo, je pojasnil predsednik Trgovinske zbornice.

Precej pozornosti so na sestanku, ki so se ga udeležili številni župani in tudi predsednik Pokrajine, namenili vprašanju prostorskega načrtovanja, oziroma določitvi kriterija, ki naj bo odslej merilo pri načrtovanju novih posegov v gospodarstvu. Nemogoče je, da bi vsaka občina uredila svojo obrtniško ali industrijsko cono, pač pa si je treba prizadevati, da se bolje izkoristijo že obstoječe infrastrukture in to čimprej.

Leto 1992 prinaša namreč poleg velikih upov za razvoj tukajšnjega gospodarstva tudi vrsto dvomov, če bo po tem datumu sploh še mogoče nadaljevati z dosedanjim politiko in načinom podpiranja gospodarstva. Mimo teh dvomov, ki se bodo pokazali za upravičene ali ne šele čez nekaj let, pa ne gre prezreti, so poudarili na srečanju, že danes prisotnega dejstva: razpoložljivost sklada krije komaj četrtino potreb. Prav zato je treba pri dodeljevanju prispevkov zras opraviti podrobno selekcijo, da se podprejo pobude, ki imajo bodočnost. Po drugi strani pa je treba poskrbeti za iskanje dodatnih virov financiranja Goriškega sklada, tudi z uvedbo prelevmana na tistih vrstah blaga, kjer te oblike samofinanciranja gospodarstva na Goriškem še ni. Ena od možnosti dodatnega financiranja je tudi v mobilnosti kontingentov. Goriški sklad pa naj bi se ustrezno

opremil tudi za nudenje ne samo finančnih sredstev ampak tudi drugih uslug industrijskim in obrtniškim podjetjem.

■ **Inštitut za družbeno in versko zgodovino** v Gorici prireja nocoj ob 18. uri v sejni dvorani liceja Paolino d'Aquileia v Ul. Seminario 7 predavanje na temo Spreminjanje podobe Avstrije v Italiji od leta 1918 do 1988. Govoril bo prof. Alberto Milanese z Univerze v Pavii, ki bo skušal osvetliti dejavnike in procese, ki so v zadnjem sedemdesetletju spreminjali podobo Avstrije v očeh italijanske javnosti.

Upravne volitve v Gradežu

Osem strank se poteguje za mesto v občinskem svetu

V Gradežu bodo v nedeljo in ponedeljek upravne volitve za obnovo občinskega sveta. Tretje v razdobju nekaj let. Volilcev je približno 7.800 (po zadnjih podatkih 7.779), prevladujejo ženske, ki jih je 4.035, 3.744 pa je moških. Za dvajset mest v občinskem svetu se poteguje osem strank, oziroma list: KPI, Zelena lista za Gradež, PSDI, PRI, MSI, PSI, PLI in KD.

Gibanje Giustizia e libertà, ki je nastalo po izstopu nekaterih vidnih predstavnikov iz republikanske stranke, se ni predstavilo, pač pa so se nosilci tega gibanja vključili v druge

stranke, največ v socialistično in liberalno.

Težko je zaradi posebnih okoliščin, ki označujejo politično dogajanje v Gradežu zadnjih nekaj let, napovedati, kakšen bo izid nedeljskih upravnih volitev. Najbrž nobena od osmih strank ne bo prejela toliko glasov, da bi lahko sama upravljala občino. Pozorni opazovalci političnih dogodkov pa opozarjajo na novo možnost, ki se obeta in ki bo, če se uresniči, verjetno še bolj otežila odnose med strankami v pokrajini in deželnem merilu. V Gradežu se omenja možnost sestave atipične večine med KD in KPI. Po vzorcu Štarancana. V zadnjem času je opaziti znake po katerih naj bi tako zavezništvo skušali uresničiti tudi na občini in Trziču in morda v Ronkah.

V volilno kampanjo so stranke seveda pritegnile tudi vidne osebnosti in vsedravnem merilu, v prepričanju, da bodo pridobile več glasov. Predvolilno obdobje pa označujejo tudi dogodki drugačne vsebine: vidni predstavniki občinske uprave iz zadnjega obdobja so menda vpleteni v gradbene špekulacije in je sodstvo začelo preiskavo. To so možnosti o katerih je zadnje dni precej govorila. Glede Gradeža bo treba vsekakor počakati na izid volitev in ko bo znano število mest, ki bodo vsaki od osmih strank pripadle v občinskem svetu. Podatki, vsaj neuradni, bodo znani že v ponedeljek popoldne oziroma zvečer. Volišča (vseh je v občini štirinajst) bodo namreč zaprli v ponedeljek ob 14. uri.

MKG in RADIO VAL

ORGANIZIRATA

AVTORAID 7 GRADOV MOTORAID TRANS ADRIA

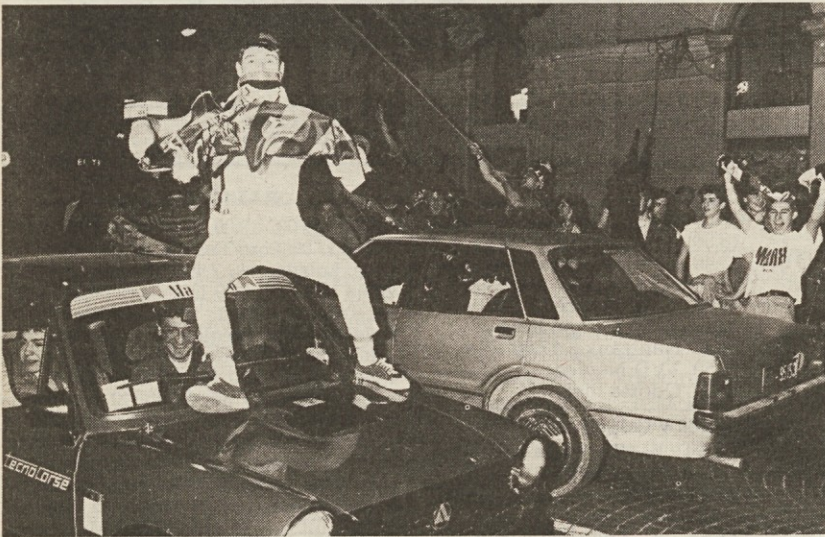
Štart jutri, 27. maja
ob 15. uri z goriškega gradu

KOMJANC GOMME Ul. Rossini 22	HLEDE AVTOKLEPARSTVO Ul. III. Armata 175	TOMAUTO Zast. Rover Ul. Nizza 15	COSSUTTA WALTER Avtoprevoznitvo Terminal Fernetiči
------------------------------------	--	--	--

Razposajeni navijači po središču Gorice

Navdušenje ob zmagi Milana

Nogometni klub Milan ima tudi v Gorici nesluteno število navijačev. To je dokazala množičnost praznovanja pedsinočne zmage v pokalu prvakov. Po koncu televizijskega prenosa ob 22. uri se je množica navijačev s črno-rdečimi zastavami in vsakovrstnimi simboli zbrala v središču in s kričanjem ter prepevanjem slavila zmago. Kolona hupajočih vozil je v določenem trenutku segala nepretrgoma od ljskega vrta do spominskega parka. Kljub razposajenemu vzdušju pa niso beležili omembe vrednih izgredev. Na sliki (foto Bumbaca) nezadržno veselje najživahnejših.

Ni bilo dokazov, da je delal fotokopije v občinskih uradih Fiorelli oproščen obtožbe tatvine

Občinski in pokrajinski svetovalec Zelene liste Renato Fiorelli je včeraj imel ponovno opravka s pravico, tokrat pod obtožbo kraje v obtežljivih okoliščinah. Spet je bil oproščen čep rav samo zaradi pomanjkanja dokazov in tudi tokrat je bila zadeva - kot so ugotovili zagovorniki in tudi javni tožilec - "politično" obarvana.

Zadeva se je pričela tik pred lanskimi volitvami, ko je misovski občinski svetovalec Stefano Cosma javno obtožil Fiorellija, da je delal zasebne fotokopije v uradu in poslužujoč se naprav socialnega centra v Ul. Baiaumonti. Zaradi teh žaljivih izjav bodo menda Cosmi sodili čez nekaj tednov. Hkrati so pričeli tudi preiskavo, da bi ugotovili, ali je Fiorelli resnično uporabljal javno lastnino v zasebno korist.

Vse je slonelo na obtožbah vratarja socialnega centra Leoneja Busatte in dveh njegovih prijateljev. Na osnovi njihovih pričevanj so Fiorellija osumili, da je junija 1985 ukradel sveženj listov in nanje fotokopiral nek letak. Mimogrede: ne gre za letak Fiorellijeve stranke, pač pa za sklic nekega sestanka na sedežu KPI. To pa ni edino protislovje v izjavah tožiteljev, ki so

navedli celo vrsto drugih skrajno dvomljivih okoliščin. Fiorellijeva branilca sta se na primer vprašala, zakaj je Busatta zadevo sporočil svetovalcu neofašistične stranke in ne svojim nadrejenim, kot je bila po službenem pravilniku njegova dolžnost. Iz drugih pričevanj je prišlo do izraza, da ključ urada za fotokopiranje ni bil dostopen vsakomur (kot so trdili Busatta in njegova prijatelja), da so po letu 1985 zamenjali stari in slabo delujoči fotokopirni stroj (obtoženec materialno torej ni mogel narediti fotokopij v 5 minutah, kot je zahtevala ena od bremenilnih prič), da v uradu niso opazili, da bi izginil cel sveženj listov, čeprav jih nikdar nimajo po več kot 4 ali 5 hkrati. Trгоvec Rovis pa je povedal, da je Fiorelli že takrat delal pri njem povprečno po tisoč fotokopij na mesec in je imel z njim posebno pogodbo za popust.

Branilca sta zato zvrnila obtožbo: Busatto naj bi se hotel posredno maščevati nad socialno asistentko Lidio Devetak (Fiorellijevo življenjsko družico), ker je slednja (tako kot pred njo že drugi občinski funkcionarji) vložila

kakih 15 pisnih vlog upravi, v katerih je navajala njegovo stalno kršenje službenih obvez in skrajno malomarno obnašanje na delovnem mestu. Busatto naj bi se zato maščeval nad Fiorellijem, najbrž tudi z namenom, da bi mu politično škodil. Busatto in njegova prijatelja, sta dejala odvetnika, sta politično zelo sorodna Cosmi, ki najbrž ni naključno potegnil na dan zadevo šele po nekaj letih in sredi neke volilne kampanje. Odvetnika Portelli in Canestrini sta zato zahtevala popolno oprostitev obtožbenca.

Javni tožilec Ulcigrai je ugotovil, da obstajajo očitna protislovja med obtožbami in objektivnimi izsledki preiskave, zato je predlagal oprostitev zaradi pomanjkanja dokazov. Pri tem pa je izrekel tudi nekaj težkih ugotovitev na račun občinske uprave in njenega načina upravljanja socialnega centra in druge družbene imovine.

Pretor dr. Lia je izrekel oprostilno razsodbo, vendar samo zaradi pomanjkanja dokazov. Fiorelli, ki je že pred obravnavo zavrnil amnestijo in zahteval naj mu sodijo, je zato napovedal priziv.

Predstavili širšo akcijo za informiranje in prevencijo

KZE za drugačno obravnavo problema mamil

Goriška krajevna zdravstvena enota bo v prihodnjih dneh začela širšo preventivno akcijo za osveščanje in informiranje o problemu mamil. Predsednik upravnega odbora arh. Giampaolo Robustelli in zdravniki, ki delujejo v službah proti alkoholizmu in narkomaniji, so o tem spregovorili včeraj na tiskovni konferenci.

Že v prihodnjih dneh bodo pričeli pošiljati 11 tisoč družinam na Goriškem informativne zgibanke in nalepke o problemu mamil. Informativno gradivo naj bi prejele vse družine, ki imajo otroke med 13. in 19. letom starosti. Poleg tega je KZE dala natisniti precej izvodov popolnejše informativne brošure, ki jo je pred nedavnim pripravilo Združenje žrtev droge iz Verone.

O problemu mamil se danes v Italiji dosti govori, morda celo preveč, je uvodoma ugotovil predsednik Robustelli. Pogosta napaka je pri tem prevelik zanos pri obravnavi problema s poudarjanjem njegovih najbolj dramatičnih razsežnosti, kar bi lahko označili skoraj kot neko obliko intelektualnega terorizma. Učinek je zaradi tega nasproten od tega, kar bi želeli. Potrebna je zato prevencija, ki naj se s problemom mamil ne ukvarja v trenutku, ko pride že do zasvojenosti, pač pa naj skuša preprečevati pojav. Zato je treba vzeti v poštev socialne probleme in razsežnosti kot so ekzistencialne in družbene težave mladih, kriza družine, konflikti med mladimi in odraslimi, predvsem starši. KZE skuša s to akcijo izvajati konkretno prevencijo in spodbujati samospoševanje ter dialog med mladimi in odraslimi, kar lahko uspešno preprečuje širjenje mamil.

Zdravstveni koordinator dr. Bruno Gregorij je poudaril, da so za represivne ukrepe pristojni drugi in da morajo zdravstvene institucije zdraviti, še prej pa vzgajati in informirati. Najnovejša

akcija gre prav v to smer. Te misli je poudaril tudi načelnik 3. sektorja KZE dr. Dario Cobbe.

Podrobneje je o pomenu informiranja govoril psiholog dr. Franco Bruni, ki je ugotovil, da je informiranje o mamilih navadno tendenciozno, kar pomeni, da stremi k preprečevanju določenih obnašanj. Prav zaradi tega pa je ne samo pogostoma neučinkovito, ampak povzroča celo nasprotno reakcijo in pogloblja generacijsko nerazumevanje in nelagodje mladih. Prava prevencija ne sme vsiljevati modelov obnašanja, pač pa pomagati k razmišljanju o vzrokih slabega počutja in težav, k spoznavanju stvarnosti, ki je vzrok širjenja mamil in tudi alkoholizma. »Ničesar nečemo vsiljevati«, je dejal dr. Bruni, »ampak predlagati zlasti staršem razmišljanje o odnosu, ki so ga znali vzpostaviti z otroki. Zato smo na zgibankah predstavili tri tipične situacije iz vsakodnevnega življenja, povezane s problemom odnosov starši-otroci ter z mamili, tako da bi ljudje razmislili o njih in se morebiti oglasili pri zdravstvenih službah, če menijo, da se tudi v njihovem družinskem okolju dogaja kaj podobnega.«

Na tiskovni konferenci je govoril tudi dr. Bernard Spazzapan, ki je tako kot dr. Bruni član operativne skupine KZE za boj proti alkoholizmu in narkomaniji. Povedal je, da je preventivna akcija proti mamilom del konkretnih dejavnosti, s katerimi želijo izboljšati informiranost javnosti o teh problemih. Tako so na primer že pripravili videokaseto o alkoholizmu, brošuro o škodljivosti kajenja cigaret ter drugo informativno gradivo. Vse z namenom, da bi z boljšo zdravstveno vzgojo in osveščenostjo prebivalstva omejevali širjenje pojavov, ki jih ne gre zdraviti pač pa preprečevati.

Naslovna stran informativne brošure

Nesreča pri Rupij

Na državni cesti pri Rupij sta se včeraj, v prvih jutranjih urah, ponesrečila 20-letni Daniele Marini iz Gorice in 20-letni Francesco Marchesan iz Trziča. V avtu fiat uno sta se peljala v smeri proti Gorici, v ovinku pri Veliki jami, med Rupij in Mirmom, sta silovito trčila v drevo ob cesti. Sama sta utrpela lažje poškodbe, vozilo pa je bilo povsem uničeno.

kino

Gorica

CORSO 17.00-22.00 »Francesco«. Režija L. Cavani.

VERDI 17.30-22.00 »New York stories«. W. Allen.

VITTORIA 17.30-22.00 »Le signore degli animali«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 20.30 Koncert orkestra RTV - Ljubljana.

EXCELSIOR Zaprti.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'Udine — Trg sv. Frančiška 4 — tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Centrale — Trg republike 26 — tel. 410341.

pogrebi

Danes v Gorici ob 11. uri Celestina Scubini iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Ločniku.

SSG kot edino slovensko gledališče v Novem Sadu

Z Lepo Vido na jugoslovanskem festivalu

Ansambel Slovenskega stalnega gledališča potuje danes v Novi Sad, kjer se bo kot edini predstavnik slovenskega teatra udeležil tradicionalnega jugoslovanskega festivala Sterijinega pozorja. Gre za izjemno priznanje celotni naši gledališki ustanovi, ki je v letošnji sezoni postregla z nekaj zares vrhunskimi uprizoritvami, kakršna je tudi Cankarjeva Lepa Vida, ki si je priborila pravico do nastopa na tej največji gledališki prireditvi v SFRJ. Res, da je zamisel režiserke Mete Hočevarjeve vzbudila tudi nekaj pomislekov in razprav, a prav to je bistveno za vsako ustvarjalno gledališče — da pušča možnost različnih pogledov na uprizoritev, ti pogledi pa se potem najbrž sami od sebe strnejo v enotno misel o estetski prefinjenosti in popolnosti. Slovensko stalno gledališče bo v Novem Sadu v prostorih Srbskega gledališča nastopilo jutri zvečer, na drugi dan festivala.

Že v nedeljo pa bodo naši gledališčniki odpotovali v Subotico, kjer so že vrsto let priljubljeni gostje in tam zvečer tudi uprizorili Cankarjevo Lepo Vido. Domov se bodo vrnili v ponedeljek.

Na sliki (foto Križmančič): Šturbej, Jurc in Rustja v enem izmed prizorov v predstavi Lepa Vida.

Svojevrstna umetnost grafika Hama Čavrka

Prostorsko sicer dokaj tesna tržaška galerija Malcanton v istoimenski ulici si od časa do časa privoščiti tudi kako zahtevnejšo razstavo. Tako ima od sobote v gosteh zagrebškega grafika Hama Čavrka.

Kakor nam že samo ime pove, sedanjí gost male tržaške galerije ni prištni Zagrebčan, pač pa se je Hamo Čavrk rodil v Sarajevu, kjer se je tudi strokovno šolal in sicer na tamkajšnji Akademiji za likovno umetnost, kjer se je opredelil za kiparsko stroko. In tudi pozneje, ko se je preselil v Zagreb, je ostal pri kiparstvu in to celo v delavnici velikega hrvaškega umetnika Antuna Augustinčiča. In vendar je sarajevsko-zagrebški mojster, ki se bliža štiridesetemu letu in je torej v vsej svoji zreli ustvarjalni dobi, kljub začetni izbiri začel ubirati drugo pot in je najprej začel preizkušati svoje likovne sposobnosti v risbi in dosegel pri tem kar lepe, vsekakor obetavne uspehe, logična razvojna pot pa ga je nato pripeljala v grafiko, v kateri se uspešno izraža v več tehnikah.

Prvič se je mojster predstavil v javnosti pred sedemnajstimi leti in je od tedaj nanizal sedemnajst samostojnih razstav, sodeloval pa je pri več kot sto kolektivnih likovnih prireditvah, v glavnem doma, v Jugoslaviji, njegova sedanja razstava v galeriji Malcanton pa je njegova druga samostojna razstava v tujini.

V Trstu se jugoslovanski gost predstavlja z zbirko kakih 20 v glavnem novih del v barvni akvatinti. O razstavljenih delih ni lahko govoriti, saj si je težko že sam mojstrov način dela razložiti, mojster sam pa je glede tega kaj malo zgovoren.

V bistvu gre za večbarvna, vsebinsko abstraktna dela, ki pa imajo vsa eno značilnost: obstajajo iz temnejše osnove, na katero mojster nanese celo goščo nekoliko zakrivljenih pušic, preprostih potez, kot bi šlo za vršičke

travnih listov, seveda v drugačnih toda vedno svetlejših barvah, s katerimi ustvari tudi nekakšen brezvsebinski motiv in vse to prepusti gledalcu, da si sam skuša razložiti ali razbrati mojstrovo sporočilo, kajti svojim delom Hamo Čavrk ne daje naslovov. (Fre)

Prvi slovenski grafični bienale

Slovenci imamo od sinoči prvi slovenski grafični bienale. Odprli so ga namreč v hotelu Grad Otočec pri Novem mestu. Duhovni oče bienala je slikar in grafik Branko Suhy, uradni organizator pa tiskarna Novo mesto.

Do 30. junija bo na ogled 120 del 49 avtorjev na sedmih razstaviščih. Od tega bodo štiri razstave posvečene Božidarju Jakcu, Branku Suhyju, Štefanu Remicu in Bogdanu Borčiču, v okviru bienala pa bo tudi mnogo spremlajočih prireditev, na primer razstava fotografij Tihomira Pintarja ter okrogli mizi o odnosu med otroškim likovnim izražanjem in likovno ustvarjalnostjo odraslih oziroma o liniji v risbi in grafiki.

V Piranu lepo srečanje z vsestranskim Petanom

V Tartinijevi hiši so piranski knjižničarji pripravili srečanje z Žarkom Petanom, režiserjem, pisateljem, pesnikom... Povod za srečanje je bila umetnikova šestdesetletnica, ki jo praznuje letos, pogovor s slavljencem pa je vodil Tone Partljič.

Žarko Petan se lahko pohvali s širokim opusom, ki spodbuja tudi razprave in polemike. Drama Dachauski procesi, film Kavarna Astoria, roman Preteklost se nadaljuje so stvaritve, ki polnijo časopisne stolpce s takšnimi ali drugačnimi ocenami, zato je bilo na večeru zelo zanimivo prisluhniti, kaj meni sam avtor o tem. Tu pa že skoraj gledamo v obraz prvinskosti, ki ima v Petanovih delih samo en cilj. Osnovna Petanova umetniška komponenta je gotovo objektivnost. To bi lahko zagovarjal že njegov površni poznavalec. Toda, presenečenje, ko zveš, da je v ta namen sam šel celo tako daleč, da se zdi, kako mu je celo jetniški hlad, ki ga je v polpreteklih časih kar lep čas vdihoval, kot tudi težka mladost in v njej iskanje, samo koristna izkušnja na poti objektivizacije njegove umetnosti. Večkrat je omenjal resnico, ki se poraja šele, ko prisluhneš tudi navidezno najmanjšemu atomu kake celote. Toda šele v tem lahko najde umetnik zadoščenje zase in za druge in izpolni svoje poslanstvo. Na kratko: resnica ni samo na vlaku, ki je privozil iz mraka, resnica je v tehtanju in pretehtovanju določenega predmeta.

Večer je bil izjemno zanimiv in pester, manjkali niso niti »večno zeleni« aforizmi. Vsekakor pika na i letošnjih kulturnih dogodkov v Piranu. Zanimanje za takšne prireditve raste, to dokazuje tudi selitev iz pretesne čitalnice v knjižnici v prostornejšo Tartinijevo hišo.

ANDREJ ŽNIDARČIČ

Nova številka Sodobnosti

Majska številka Sodobnosti bo prav gotovo naletela na odmev tudi v našem prostoru, saj je razdelek Odprta tribuna ves namenjen problemom narodnih manjšin. Konec marca je bil namreč v Ljubljani v okviru SAZU simpozij o manjšinah zunaj meja SFRJ. Udeležili so se ga predstavniki vseh jugoslovanskih akademij (razen prištinske) in poznavalci izmed Slovencev iz Italije in avstrijske Koroške. V tej številki so objavljeni prispevki Boga Grafenauerja, Antona Trstenjaka in Franceta Bernika.

Seveda pa je Sodobnost v prvi vrsti tudi literarna revija in tako najdemo na njenih straneh, kot običajno, vrsto prispevkov znanih slovenskih ustvarjalcev.

Delo Boštjana M. Zupančiča o stiskah sodobnega človeka

Knjiga, ki spet izpostavlja hrepenenje

Pod naslovom »Bitje in hrepenenje« je Boštjan M. Zupančič zbral 20 esejev, napisanih v nekaj zadnjih letih ter jih izdal v Založbi Komunist v Ljubljani. Potem ko je nekaj časa aktivno deloval oziroma prebival v Združenih državah Amerike, je pravzaprav strnil izkušnje dveh temeljnih svetovnih sistemov, še bolje, izčistil je svoje vedenje o poglavitnih gibalih človeka in zgodovine ter politike do tiste stopnje, da imamo pred seboj psihološko-sociološko čtivo, ki pa se iz vseobčih razsežnosti usmerja v človeka, v posameznika. Posameznik bo moral postati osnovno izhodišče vsakršnega razmišljanja, tudi političnega; posameznik bo kot načelo znanilec novih prihodnjih obdobj, ali pa bo človeštvo končalo v mučnih krizah brezizhodnega 21. stoletja. Prihodnost, in to že bližnja, mora odkriti celovitost sveta, sicer bo narobe vse. Tre-

nutno oba omenjena svetovna politična sistema prisegata na svojo zveličavnost, v resnici sta s stališča upoštevanja posameznika na razmeroma nizkem nivoju: Zapad je iz neuresničenega človeka ustvaril potrošniški objekt, »konsumizem«, Vzhod je opravil revolucijo ter zapadel v aktivizem racionalizma ter v kolektivistično razumevanje človeka. Vse zapadne države so se »prodale« konsumizmu, socialistični tabor se je znašel v težki krizi, ki pa se je pričela odpirati. Zupančič vidi več etične rezerve v zatrem posamezniku Vzhoda kot v potrošniško razbohotenem zastopniku Zapada.

Človek se je odrekel hrepenenju, zanj ni več sposoben, pobegnil je lastni odprtosti, likvidiral ranljivost, zateka se v »kruhoborstvo« na najvišjem nivoju ali pa obožuje nove politične sisteme, pri vsem tem pa se ni v ničemer preobrazil, ni celovit, narobe, razpadel je v več osebnosti, ni sposoben resnične ljubezni, čeprav ima izredno visoko mnenje o sebi. Dokaz? Ekološka katastrofa je pokazatelj vsesplošne sebičnosti, posedovalnosti, uničevanja, egoizma, za človeka 20. stoletja je naravno, da si vse podreja in vse manipulira. Rešitev, ne samo osebnostna, ampak tudi planetarna, je v celovitosti posameznika, v njegovi resničnosti, ne pa zlagani ljubezni, zakaj ljubezen ne more biti želja po posedovanju ampak želja po prepoznavanju, v resnici pa se dogaja ravno nasprotno: posameznik je sebičen, ustvaril si je kult te sebičnosti, zaprl se je v zasebnost družine, ki je postala »izločanje drugih od mene samega«, še naprej pa povečuje kult takšne zasebnosti in preživele družinske idiličnosti. Živimo pa v prelomnem obdobju, ko se bo treba odpreti še bolj in še bolj resnično kot kdajkoli ali pa se bomo dejansko uničili. Sovražnik človeka je človek sam in namesto, da bi v novem času aktiviral odprto hrepenenje in odprto ljubezen, je celo nastal zanimiv psihološki model, s katerim se je človek 20. stoletja negativno prilagodil novi situaciji. To seveda ni model celovitega človeka, ampak model shizoidne osebnosti. Tako ali drugače se bomo zlahka prepoznali v tem modelu.

Shizoidni človek se je iz strahu pred svetom zaprl vase, si zgradil lasten svet, izmišljen, ima visoko mnenje

o sebi. Ni sposoben resnične intimnosti, velja za žensko ali moškega, v odnosih, niti ljubezenskih, ni odkrit, nikoli ne položi vseh kart na mizo, njegovo bistvo živi za prozorno stekleno steno in tega bistva nikoli ne da. Zato vedno nekaj manjka. Išče stika s formiranimi osebnostmi, ima sposobnost, da se enkratno življuje v druge, se prilagodi, celo naveže, toda nikdar se ne odpre, ne daje podatkov, jih samo jemlje. Vsakršen odnos te vrste postane kritičen v trenutku, ko partner zasluži nepravilnost igre in zahteva odprtost primerno svoji. Tedaj se shizoidni posameznik, ki vedno živi za masko, stalno na preži, da ne bi kdo prodril v njegovo bistvo, prestraši, ne prenese resničnega kontakta, se nemudoma odstrani s prizorišča in si poišče novo žrtev. Nadaljuje svojo parazitarno igro, drugim v trenutno ali daljšo škodo, sebi pa seveda v nevidno, zakaj nikdar in nikoli ne more postati cel in celovit. Ščasoma je do

sebe in drugih vse bolj destruktiven, ciničen, ker pač v glavnem zajeda druge in ničesar ne gradi, postane demotiviran, duševno osamljen. - Nekateri psihologi govorijo o pravi pravcati »nemoralni« poziciji modela nove dobe, drugi spet, da je takšen nezanesljivejš posameznik prihodnosti, plodna smer pa je verjetno neke v sredini: prihodnost bo zahtevala celovite ljudi, to je zgodovinska naloga sedanjega časa, res pa je, da se na žalost - v svojo škodo - človek prilagaja novi dobi po liniji najmanjšega odpora. Z drugimi besedami: ekološka katastrofa je sestavljena iz zunanjih dejstev in notranjih človekovih značilnosti. In rešitev? Ne se prilagajati, ampak presegati, ne biti objekt ampak subjekt, ne biti bitje iz dneva v dan, ampak bitje Smisla. Ne biti parazit življenja, ampak njegov tvorec. Ne biti potrošnik, ampak pesnik.

JANEZ POVŠE

Kako vrtnariti?

Državna založba Slovenije je imela za potrebno, da poudari izid nove knjige o naravnem vrtnarjenju s posebno tiskovno konferenco. In res smo tam zvedeli marsikaj. Še več pa bodo zvedeli vsi naši ljudje, ki bodo vzeli v roke novo knjig, katero je napisala nemška avtorica Marie Luise Kreuter in katero sta za slovenske potrošnike prevedla strokovnjaka Jože Maček in Jože Strgar.

Zanimanje za vrtnarjenje, za sadjarstvo, za pridelovanje domače zelenjave je že skorajda moda sodobnega človeka. Najbrž pa predvsem tudi potreba. Zato po svetu in tudi pri nas izhaja precej knjig, ki so namenjene tej tematiki. Ene knjige govore o vrtovih, druge o pridelovanju zelenjave, tretje o sadjarstvu. Sobne rastline, okrasne rastline, lončnice in druge cvetlice so deležne posebnih, specialnih izdaj. Tudi naši ljudje imajo zdaj v slovenščini na razpolago dokaj obsežne in številne izdaje s tega kmetijsko-vrtnarskega področja. Pa vseeno najbrž ne bo odveč nova knjiga, ki jo imamo zdaj pred sabo. Gre namreč za to, da se svet odvrta od dosedanjega pridelovanja zelenjave, sadja, sočivja, cvetja, da gre za neko alternativno gibanje in povratek k naravi. Podnaslov knjige "Naravno gojenje zelenjave, sadja in cvetja" pove vse. Gre za odmik od nekaterih modernih agrotehničnih ukrepov in od umetnih gnojil o naravnem, klasičnem pridelovanju, ki naj bi bilo bolj zdravo in bolj uspešno. Zato tudi naslov knjige Biovrt. Jasno pa je, da knjiga, ki naj bi bila namenjena širokemu krogu ljubiteljev narave, pridelovalcem zelenjave, sadja, povrtnin in cvetja, ni teoretična knjiga. Naravno pridelovanje, biovrtnarstvo, naj bi bila le osnova. Zato je knjiga na naravnih osnovah pridelovanja temelječe delo, ki naj tistemu, ki ga to zanima, posreduje koristne in praktične nasvete glede vrtnarjenja. Preko 400 strani pove, da si je avtorica snov zastavila izredno široko. In če k podrobno razpredenemu tekstu dodamo še izjemno veliko število risb, skic, podob in barvnih fotografij, potem velja, da imamo pred seboj tehtno, poučno, koristno delo.

Zdrava hrana, naravni vrt, to naj bi bil cilj pridelovalca. Za to pa morajo biti seveda podane osnove, zemlja, humus, gnojenje, način dela. In o tem knjiga najprej govori. Teoretično in praktično. Rastline kot pomočnice v vrtu je poseben del knjige. Različne metode dela na vrtu, je seveda pomembno poglavje. Osrednji del knjige pa govori o pridelovanju sadja, povrtnin in cvetja. Temu so namenjeni tudi osrednji razdelki knjige, ki nosijo naslove Pridelovalni vrt, Okrasni vrt. V poglavju o okrasnem vrtu pa je posebej govor o cvetju in posebej o grmovju in drevju. In če bi z dvema besedama povedali o čem knjiga govori bi lahko rekli: o vsem, kar je v zvezi s pridelovanjem zelenjave, sadja, povrtnin, cvetja, grmovja, drevja. Pripoved je preprosta, jasna, razumljiva. Dopolnjujejo jo podobe, pregledi, podatki, barvne fotografije. Skratka, v knjigi je vsega dovolj. Slovenska prevajalca opozarjata, da so sicer v knjigi stvari, s katerimi se povsem ne moremo strinjati, da je morda tu in tam nekaj teoretiziranja, da pa gre za dobro, koristno, obsežno delo, ki temelji na zdravi osnovi vrnitve k naravi. Da bo svet bolj zdrav in bolj miren.

Sl. Ru.

Po zmagi Enichema nad Philipsom v 4. finalni tekmi košarkarskega play offa

Jutri odločitev o naslovu

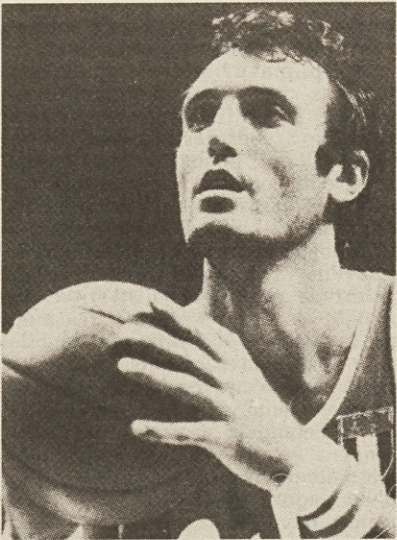
PHILIPS - ENICHEM 77:83 (39:45)

PHILIPS: Aldi 5, Pittis 2, D'Antoni 6, Premier 7, Meneghin 16, Montecchi 11, McAdoo 23, King 7.

ENICHEM: De Raffaele, Tonut 13, Fantozzi 17, Pietrini, Alexis 19, Carera 9, Wood 11, Forti 14.

SODNIKA: Fiorito in Cagnazzi iz Rima; PM: Philips 12:20, Enichem 17:25; PON: Carera (33), Meneghin (39); 3 TOČKE: Pittis 0:1, D'Antoni 1:5, Premier 1:6, Montecchi 0:5, McAdoo 2:6, King 1:3, Tonut 1:1, Fantozzi 2:5, Alexis 2:3, Wood 0:3, Forti 3:6; GLEDALCEV: 8 tisoč za skupni inkaso 241.811.577 (nov rekord italijanskega prvenstva).

MILAN — O letošnjem naslovu italijanskega košarkarskega prvaka bo odločila jutrišnja 5. tekma med Enichemom in Philipsom. V včerajšnjem četrtem spopadu finala play offa je namreč livornski Enichem vzpostavil ravnotežje (2:2) in obenem dokazal, da se zaslužno bori za končno prvo mesto. Verjetno ni bilo veliko tistih, ki so Buccijevemu moštvu pripisovali kakšne možnosti, da zaustavi Philips na poti proti 24. državnemu naslovu, še zlasti potem, ko so Milančani zmagali

Dino Meneghin

v Livornu. Tonut in tovariši pa so Milančanom vrnilo milo za drago in jih premagali kar v slovitom »Palatrussardiju«.

Philips se lahko hučuje nad izgubljeno priložnostjo. Tekmo je začel brez prave koncentracije, poleg tega je slabo igral v obrambi (prav v obrambi je osvojil zadnji dve tekmi), veliko je grešil pri metu (40%, 30:74), a tudi pri prostih metih je bil zelo nenatančen, zlasti v prvem polčasu. Lahko razumemo, da Philipsovim »starcem« zmanjkujejo moči (vendar je bil prav Meneghin včeraj ponovno izreden!), vendar tega ni mogoče trditi za Aldija in Pittisa.

Enichem seveda priložnosti ni spustil iz rok. Fantozzi je res zavidljivo vodil svojo ekipo, Tonut je bil soliden v prvem polčasu, Carera je bil pravi stebler pod košema, Alexis je po slabem začetku postal odločilen, izkazal pa se je tudi Wood. Lahko rečemo, da si je Enichem uspeh povsem zaslužil, še zlasti zaradi velike odločnosti, ki jo je pokazal. Podčrtati pa gre tudi, da je znal prenesti velik psihološki pritisk, še zlasti v zadnjih minutah, ko se mu je Philips približal na same tri koše razlike.

Zadnja odločilna tekma bo jutri ob 18. uri v Livornu, neposredno pa jo bo prenašala tudi italijanska televizija.

POTENZA — V sedmih letih je 31-letni Giuliani le dvakrat okusil radost zmage: prvič je bilo lani, ko pa se je ni mogel posebno veseliti, saj je v bistvu nekako opeharil Ursa Zimmermanna, katerega je spremljal za sto kilometrov poti in ga na koncu utrujenega prehitel. Bilo je to na zadnji gorski etapi dirke po Italiji.

Zato pa je bila včeraj Giulianijeva zmaga čista in zaslužena. Na najdaljši etapi »Gira« je izkoristil trenutek nepozornosti pri okrepčevališču in se pognal v beg. Do konca je manjkalo 94 kilometrov. Že po 17 km poti je Giuliani »oblekel« roza majico prvega na lestvici, saj je imel 6'06" naskoka pred glavnino. Pred njim sta bila dva prelaza, tudi zasledovalci so se »prebudili«, vendar se je Giuliani dobro držal. Ko so do cilja manjkali trije kilometri, je silovito potegnil Crieguelion, kateremu se je pridružil zmagovalec predvčerajšnje etape, Švicar Jaermann. Ubežnika pa le niso dohiteli. V zaključnem sprintu za drugo mesto je bil najhitrejši Fondriest, Contini pa je le ohranil prvo mesto na skupni lestvici.

Medtem je prišlo do prvega primera dopinga. »Ujel« se je Švicar Omar Pedretti, član ekipe Frank Magniflex, kateremu so naložili 10 minut penalizacije,

okrog 2.500.000 lir globe, poleg tega je nazadoval na zadnje mesto vrstnega reda 2. etape (v tej je bil pozitiven na doping kontroli).

Danes bo na vrsti 6. etapa (Potenza - Campobasso, 223 km), ki je precej zahtevna.

VRSTNI RED: 1. Giuliani (It.), ki je 275 km (Cosenza - Potenza) prevozil v 8.20'49" s povprečno hitrostjo 32,46 km na uro (odbitek 10"); 2. Fondriest (It.) po 44' (odbitek 7"); 3. Anderson (Avs.) (odbitek 3"); 4. Sorensen (Dan.); 5. Koničev (Švi.); 6. Da Silva (Por.); 7. Giupponi (It.); 8. Villar Blanco (Šp.); 9. Ugrumov (SZ); 10. Contini (It.); 11. Van Den Brande (Bel.); 12. Jaermann (Švi.); 13. Unzaga (Šp.); 14. Salvador (It.); 15. Winnen (Bel.), vsi po 3".

SKUPNA LESTVICA: 1. Contini (It.) 21.15'00" s povprečno hitrostjo 36,071 km/h; 2. Da Silva (Po.) po 11"; 3. Giupponi (It.) 15"; 4. Fondriest (It.) 20"; 5. Breukink (Niz.) 23"; 6. Zimmermann (Švi.) 48"; 7. Fignon (Fr.) 49"; 8. Roche (Ir.) 55"; 9. Elli (It.) 57"; 10. Rominger (Švi.) 58"; 11. Ugrumov (SZ) 1'02"; 12. Bugno (It.) 1'05"; 13. Herrera (Kol.) 1'05"; 14. Piasecki (Pol.) 1'09"; 15. Scheper (Bel.) 1'10"; 16. Carcano (It.) 1'11"; 17. Jaermann (Švi.) 1'15"; 18. Volpi (It.) 1'20"; 19. Lejarreta (Šp.) 1'25"; 20. Winnen (Bel.) 1'31".

Nepopisno veselje v Milanovih vrstah Slavje se nadaljuje

Milanov »The day after« je bil poln nasmehov, veselja in navdušenih izjav. Igralci Milana so se bili izredno zgovorni, saj se zavedajo, da so opravili zgodovinski podvig, trener Sacchi pa je v daljšem intervjuju poudaril, da je Milan predvsem taktično pregazil nasprotnika in da je bilo zmagovito orožje igralcev iz Milana strahoviti presing, katerega so izvajali že od prve minute naprej. Gullit je bil po tekmi presrečen, vendar je takoj pristavil, da so krivične trditve, da je Milan premagal šibkega nasprotnika: »Tako Real Madrid kot Steaua sta odlični ekipi, le mi smo bili nepremagljivi.«

Milanovi navijači so se v mestnem središču, ki se je sproti vse bolj polnilo, saj so prihajali od vseh okoliških krajev tja do jutra, veselili in prepevali.

Zmagovita ekipa se je vrnila domov včeraj v popoldanskih urah na letališče Linate, kjer so jo pričakali mnogi navijači. Spet se je obnovilo navdušenje pravkar minule noči, igralci pa so bili prav tako veseli kot navijači.

Italijanski tisk je seveda navdušeno pisal o Milanovem trionfu, prav tako navdušeno pa so o Gullitu in tovariših pisali tudi španski časopisi. V Romuniji so poraz sprejeli zelo športno, saj so priznali, da bo bili Italijani zanje premočni.

Na sliki (telefon AP): milanovi igralci s trenerjem Sacchijem so včeraj veselo razkazovali osvojeni pokal.

Danes uradne poskusne vožnje za VN Mehike

Mclarna seveda favorita

MEXICO CITY — Danas bodo na sporedu prve kvalifikacijske vožnje za veliko nagrado Mehike v formuli ena. Favorita sta seveda mclarna AlainaProsta in Ayrtona Senna. Mehiška proga je zelo hitra, tako da lahko pride tudi do presenečenj. Optimisti so namreč tudi pri Ferrariju, Williamsu, Benettonu in Arrowsu. Nekateri sicer še dvomijo, da bo Berger v nedeljo nastopil in pravijo, da ga bo zamenjal mladi italijanski pilot Larini, kar pa ni verjetno.

Stari Fangio včeraj »norel« po dirkališču

SAN JOSE — Bivši večkratni avtomobilski svetovni prvak Juan Manuel Fangio je včeraj na dirkališču La Guacima v San Joseju v Kostariki prevozil z izredno hitrostjo več krogov z avtomobiloma mercedes benz 350. To ne bi bilo nič nenavadnega, če Fangio ne bi imel 77 let...

Danes v Monzi začetek 40. pokala Intereuropa

MILAN — Danes bodo na avtodromu v Monzi prve uradne poskusne vožnje za vozila kategorije GT in »turismo«. Tekmovalci bodo stari avtomobili kar 25 avtomobilskih hiš in vse Evrope.

V nedeljo 500 milj v Indianapolisu

NEW YORK — V nedeljo bo na sporedu že 73. izvedba klasične dirke 500 milj v Indianapolisu. Tega prestižnega tekmovanja se bo udeležilo 33 pilotov, med katerimi bosta oba Andrettija (oče in sin) ter Italijan Teo Fabi.

Posebej za Primorski dnevnik
FRANCI BOŽIČ

Jugoslovanski nogometni prvoligaši so odigrali 31. kolo, v katerem ni bilo senzacij. Zato pa je zanje prišla dobra vest iz Barcelone, kjer je ob evropskem finalu zasedala komisija za medklubska tekmovanja UEFA in odločila: Jugoslavija bi utegnila dobiti še tretje mesto v tekmovanju za pokal UEFA.

Komisija je pravzaprav sprejela predlog beograjskega časopisa Sport, po katerem bosta tretja kluba Jugoslavije in Francije odigrala dve izločilni tekmi. Jugoslavija in Francija imata namreč enak količnik v evropskih tekmovanjih, eni izmed njiju pa bo tako pripadlo dodatno mesto po nadaljnji izključitvi angleških klubov (drugo prosto mesto bo zasedel avstrijski klub).

Crvena zvezda se je z zmago nad Napredkom Vojvodini spet približala

na tri točke, toda Novosađćani v naslednjih dveh kolih doma s Čelikom in Slobodo bržčas ne bodo imeli težav, potrebujejo pa štiri točke. Če bi osvojili samo tri, Crvena zvezda pa vseh šest, potem bi moštvi za naslov odigrali dve novi tekmi. Eno izmed mest v tekmovanju za pokal UEFA je tako najverjetneje rezervirano za Crveno zvezdo (letos je minilo 10 let, odkar je igrala v finalu tega tekmovanja, ob jubileju pa je bila v pokalu prvakov najhujši tekmeč Milana na poti do evropskega naslova). Za drugo mesto ima največ možnosti zagrebški Dinamo, kljub temu da je v tem kolu nesrečno izgubil v Sarajevu z Željezničarjem. Dinamo ima sicer enako število točk kot Rad, toda Zagrebčani igrajo doma dve tekmi, Rad pa le eno. Za tretje mesto pa je v najboljšem položaju Hajduk, kljub temu da ima točko manj kot Rad. Tudi Splitsani namreč igrajo tekmo več doma, tokrat pa so v Mos-

tarju dokazali, da so v dobri formi. Splitsani so tokrat z goloma debitanta Bilića in Jarnija vodili že z 2:0, toda po dveh golih Karabega so ostali praznih rok po streljanju enajstmetrovk.

IZIDI 31. KOLA: Čelik - Sloboda 1:2, Randićki - Vojvodina 2:1, Rijeka - Sarajevo 2:3 (regularni del 0:0), Velež - Hajduk 5:4 (regularni del 2:2), Željezničar - Dinamo 1:0, Crvena zvezda - Napredak 4:0, Spartak - Partizan 2:0, Rad - Osijek 3:1.

LESTVICA: Vojvodina 37, Crvena zvezda 34, Dinamo in Rad 31, Hajduk 30, Radnički in Osijek 29, Partizan in Vardar 27, Velež, Sloboda in Spartak 26, Rijeka, Sarajevo in Budućnost 24, Željezničar 23, Napredak 21, Čelik 17.

PRIHODNJE KOLO (28. 5.): Sloboda - Vardar, Budućnost - Rad, Osijek - Crvena zvezda, Napredak - Željezničar, Dinamo - Velež, Hajduk - Rijeka, Sarajevo - Spartak, Partizan - Radnički, Vojvodina - Čelik.

konjske dirke - konjske dirke

V Rimu bi se morala uvelaaviti sk. X, v kateri je Don Robert najkvalitetnejši konj. Paziti pa se bo moral zlasti pred Cherryjem Buchem (sk. 1). V sk. 2 gre opozoriti na Reefa Dancerja.

Tudi druga dirka bo v Rimu, za to pa bi poskusili bazo s sk. 1, v kateri je Sassabelle glavni kandidat za zmago. Za zmago bi se moral potegovati tudi Royal Contest (sk. X), presenečenje pa lahko pripravi Paoletta (sk. 2).

V Palermu bi se odločili za hitrega Goniometra (sk. X), ki je tudi v dobri formi. Nevaren zna biti Garella (sk. 2), ki je na zadnjih dirkah bil vedno v ospredju. Goniometru bi se moral enakovredno upirati Fesuvio (sk. 1).

V Montecatini je glavni favorit Elettrodo (sk. 2), ki se je nedavno uveljavil v podobni shemi. Če ne bo delal napak, bo med prvimi tudi Full Time (sk. X), velik napredek pa kaže tudi Encroache (sk. 1).

Težka je napoved za dirko v Neaplju. Še največ bi se zanesli na Frussona Jeta (sk. X). Veliko možnosti ima še Faro del Lupo (sk. 1), preseneti pa lahko Epidauro (sk. 2).

V Trstu bi opozorili na Gimarza (sk. 2). V sk. X si posebno pozornost zasluži Eccome, zlasti zaradi velike zagrizenosti. Med prvimi bi moral biti Ernbil (sk. 1), čeprav s formo ni na višku.

Dirka tris

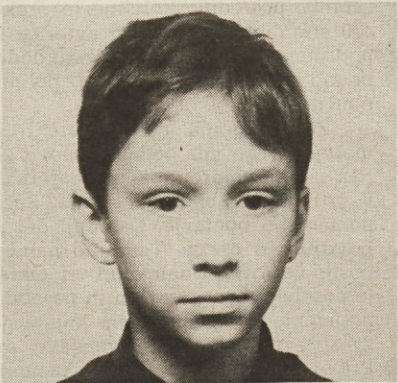
Dirka tris bo v Rimu, kjer bo startalo 22 konj. Naši favoriti: 4 Daiacco Cm, 20 Ghostly Wh, 18 Gibet Migliore. Za sisteme: 12 Grintop, 13 Gliniz, 14 Bugrino.

totip

1. — prvi	X 1
drugi	2
2. — prvi	1
drugi	X 2
3. — prvi	X
drugi	2 1
4. — prvi	2
drugi	X 1
5. — prvi	X
drugi	1 2
6. — prvi	2
drugi	1 X

danesh igra za vas - danesh igra za vas

Aljoša Gergolet

Aljoša Gergolet (1977), ki obiskuje 1. razred nižje srednje šole Ivan Trinko v Doberdobu, se razvija v dobrega nogometaša. Pred nekaj leti je namreč začel igrati pri cicibanih Mladosti, lani pa je prestopil v vrste začetnikov združene ekipe in pokazal svojo nadarjenost za ta šport. Sicer kaže precejšnje veselje do športnega udejstvovanja, tako da se je že spoznal s smučanjem, jadranjem in plavanjem. Njemu najljubši pa ostaja nogomet. Prejšnji teden je Mladen Škerlj pravilno napovedal 7 izidov.

totocalcio

Ascoli - Atalanta	X
Cesena - Verona	1 X
Como - Milan	X
Inter - Napoli	1 X 2
Juventus - Fiorentina	1
Lecce - Bologna	X
Pisa - Torino	X
Roma - Lazio	1 X
Sampdoria - Pescara	1
Monza - Udinese	X 2
Sambenedett. - Taranto	1 X
Catania - Palermo	1
Pontedera - Casale	1 X 2

Veliko priznanje za našega košarkarskega delavca Edi Kraus imel poseg na konferenci FIBA

Da se naši športni delavci vse bolj uveljavljajo v raznih panogah, je seveda za našo športno gibanje zelo pomembno in je vsem nam v ponos. Da bi se en naš predstavnik udeležil celo kongresa FIBA (mednarodne košarkarske zveze) v Helsinkih, to je zares veliko (in nepričakovano) priznanje.

Pred dnevi je namreč Jadranov predsednik Edi Kraus, predstavnik košarkarskega gibanja Alpe-Adria, imel poseg na konferenci FIBA v Helsinkih o dejavnosti mednarodne košarkarske akademije (International Basketball Academy), ki je v prejšnjem letu imela zelo plodno delovanje, saj je gostila predstavnike kar iz 34 držav in federacij. Organizacija je priredila trenerske tečaje (med predavatelji so bili Tom Müller, Dave Farrer, Messina, Trnčič, Drvarič, Sergij Bjelov itd.). Akademija je priredila tudi tečaje za sodnike, saj se je le-teh udeležilo več kot 80 sodnikov iz raznih držav. Akademija je na raznih kampih za mladince in minikošarkarje gostila več kot 1.200 udeležencev. Imela pa je tudi dobro posvetovalno službo.

Tudi za letos ima Akademija v načrtu vrsto pobud, med katerimi bi omenili tečaj za trenerje po evropskem pr-

venstvu v Zagrebu, ki bo trajal 14 dni z udeležbo kar 46 trenerjev (14 iz ZDA, 4 iz Italije, 20 iz Jugoslavije itd.). »In končno,« je med drugim dodal Edi Kraus, »naša košarkarska akademija (IBA) je ena izmed pobudnikov turnirjev Alpe-Adria za člane in kade- te, ki združuje več kot 180 društev iz Italije, Jugoslavije, Avstrije, Madžarske in verjetno že letos tudi ZRN.

Glede na pomembnost tega košarkarskega gibanja (Alpe-Adria) bi prosili cenjeno konferenco, da naj bi bil organizator prihodnjega finala evropskega košarkarskega pokala eno od mest v sklopu Alpe Adria, in sicer Trst, Videm, Treviso, Ljubljana ali Pulj,« je končal svoj govor naš košarkarski delavec Edi Kraus.

Konference v Helsinkih so se seveda udeležile vse najpomembnejše osebnosti FIBA, od predsednika Busnuela, generalnega tajnika Stankovića, do tajnika Turnerja itd. Italijo so zastopali med drugim predsednik Vinici, Rubini, De Gobbis, Korwin, Triceri, Jugoslavijo pa Šaper, Popović in Lalić.

iz sveta naše telesne kulture

Pismeno razmišljanje

Pred meseci je imela delegacija ZSSDI razgovor z redakcijo Primorskega dnevnika in si je zagotovila kotiček, kjer bi prišlo do obravnave problematike telesne kulture, v glavnem na našem področju. Osnovna zamisel je bila kar mikavna: želeli smo celo stran tedensko tako, da bi lahko obširno pisali o tej važni problematiki, saj je telesnokulturno gibanje stvar tako najmlajših, doraščajoče mladine, rekreativcev in seveda tudi staršev otrok ter pedagogov. Nihče ni mislil, da bi bila stran domena enega človeka: podčrtamo, to naj bi bila prosta tribuna, kjer bi lahko sleherni človek izrazil svoje mnenje. Na srečo je bila prvotna zamisel okleščena in ostal je le kotiček! Če ne bi prišlo do take spremembe, bi se podpisani znašel v velikih in verjetno nepremostljivih težavah. Skratka ugotavljamo, da je skoraj vse prispevke pripravil en sam človek.

Ni mi žal, da je bilo tako, a gotovo je, da sem prikazal ali nakazal problematiko le iz svojega zornega kota. In vendar je gotovo med nami mnogo pismenih ljudi, ki imajo svoje mnenje, a vendar ga ne »vržejo na papir«. Z uredništvom je bilo dogovorjeno, da so lahko moji prispevki rezervni in naj se da prednost drugim piscem - a vse je ostalo pri starem.

In vendar je v zadnjih mesecih prišlo do velikih in poglobljenih razpravljanih med društvi, med skupinami društev, med posamezniki. Obelodanjena so bila stališča in protipredlogi, a vse je ostalo v omejenem krogu ljudi, kar hromi pestrost prispevkov.

Ali ne bi bilo prijetneje, da bi se javno pogovarjali, a vendar bi si morali vzeti odgovornost za stališča, ki bi jih posredno dali v javno razpravo.

Očitno nam je tak način komuniciranja odtujen. Tu moraš izraziti svoje mnenje in si izpostavljen podrobni analizi napisanih stališč, nimaš sogovornika, kateremu bi lahko pojasnil svoje mnenje in tudi popravil izreče-

ne besede, če ugotoviš, da si ga položil.

Menim, da je mnogokrat pomanjkanje komunikacij vzrok za nesporazume, za nesoglasja. Nekdo prenaša besede, ki so bile iznešene v nekem kontekstu ali morda v afektu diskusije. Ravno tako je težko prenašati točne besede in tako se nesporazumi še poglobljajo, posebno še, če obstaja volja, da se nesporazumi podpihujejo in razpihujejo. Tako imamo prilžnost, da iščemo krivca! Ni važno popraviti stanje: moramo dobiti krivca, to je važnejše. Napredek in razvoj gre lahko v pozabo, glavno je, da udarimo tistega, ki je skušal v dobri veri in z dobro voljo nekaj storiti.

Tako razmišljanje je prisotno v raznih okoljih, v katerih živimo. Najlažje je stati ob strani in potem čakati, da se ti bo nudila prilžnost »za odstrel«. Kam pa nas vodi tako delovanje? Nikoli nas ne bo privedlo na »zeleno vejo«. Rušiti, kar je bilo z muko napravljeno, je izredno lahko, ponovno graditi na ruševinah pa je Sisifovo delo, je izguba časa in denarja, a ne enega ne drugega nimamo mnogo na razpolago!

Zavedati se moramo, da moramo strniti vrste, da moramo opustiti misli na nadvlado. Prispevajmo z mislimi, kako naprej in ne zakaj ni bilo nekaj storjenega. Lahko je analizirati napake drugih, a težko je dati nove pobude; nove zamisli. Tu je potrebna iznajdljivost in smelost, da se ispostaviš možni kritiki. Jasno je, da je vsaka odločitev sporna, da vsako odločitev izničiš s parolo »bi se dalo bolje narediti«. To je točno, vendar se človek vpraša: če si to vedel, zakaj nisi dal svojega doprinosa, da ne bi prišlo do napake!

In tako bi lahko nadaljevali v začaranem krogu, diskutirali bi iz ljubezni do diskusije, vendar ne bi premaknili zadeve iz mrtve točke. Je to kar hočemo? Na to vprašanje ne znam odgovoriti in prepuščam odgovor drugim.

ODO KALAN

V nedeljo zadnje kolo in nagrajevanje Trofeje Jadran

V nedeljo bo na odprtem igrišču Prosvetnega doma na Opčinah 7. in zadnje kolo ter nagrajevanje 3. trofeje Jadrana v minibasketu za letnike 1977 in mlajše.

Že danes bo na Kontovelu anticipirana tekma zadnjega kola med domačim moštvom in Bregom. Kontovelci so v današnjem srečanju favoriti, saj so doslej izgubili le proti Don Boscu. Brežani pa nastopajo v glavnem z mlajšimi igralci.

V nedeljo pa bosta ob 9.30 na malem igrišču Prosvetnega doma igrali SGT in Sokol. Tekma bo odločala o končnem četrtem mestu na lestvici. Ob 10.00 pa se bosta na velikem igrišču spoprijela nesporni favoriti za prvo mesto Don Bosco in Bor. Minikošarkarji Don Bosca so že osvojili prvo mesto na turnirju Zini & Rosenwasser in so seveda glavni kandidati tudi za zmago na Jadranskem turnirju.

V primeru slabega vremena bosta tekmi in nagrajevanje v repenski telovadnici.

Na sliki: trenutek s srečanja Trofeje Jadran med Kontovelom in Borom.

Drevi v Trstu za napredovanje v promocijsko ligo Odločilna tekma za sokolovce

Jutri bodo Sokolovi košarkarji pred najtežjo in odločilno preizkušnjo letošnjega prvenstva 1. divizije. Ob 18.30 bodo igrali v telovadnici Sole Da Vinci proti moštvu Fiamme Egida, ki sicer zastaja za dve točki za Sokolom, ima pa tudi tekmo manj, in sicer proti ekipi ACLI, ki nima več ambicij za napredovanje.

Jutrišnje srečanje bo torej odločilno za naše fante. Če bodo namreč zmagali, bodo napredovali v višjo, promocijsko ligo, kar bi bilo za našo košarko lep uspeh.

POLET FURLANI - BASKET TS 96:77 (50:28)

POLET FURLANI: Malalan 33, Granier 20 (2:2), Gerdol 17 (1:1), Jančar, Škeralvaj 20 (2:2), Feri 6.

TRI TOČKE: Granier 2, Malalan 1.

Poletovci so z visoko zmago končali letošnje nastope v prvi košarkarski diviziji. Openci so začeli zelo poletavno in odločno in so si takoj prigrabili dokajšnjo prednost v točkah, saj so vodili kar s 30 točkami razlike.

V drugem polčasu so se gostje nekoliko približali, naši pa so poostri tempo igre in visoko zmagali.

Če bi poletovci igrali tako kot v zadnjih treh srečanjih, bi gotovo osvojili mnogo več točk. Sicer pa tudi z letošnjim nastopom Sosičevih varovancev smo lahko zadovoljni. (A. Granier)

naše odbojbarske ekipe v raznih prvenstvih - naše odbojbarske ekipe v raznih prvenstvih

1. MOŠKA DIVIZIJA

IZIDI 19. KOLA: Torriana - S. Luigi 0:3, Naš prapor - ACLI Ronchi 3:1, Corridoni - OK Val 3:1, Caldini - Olympia 3:0, Grado - Cormons 3:0, Mossa - Intrepida 1:3. Nadoknadili so tudi tekmo iz 18. kola: ACLI Ronchi - Mossa 3:1.

LESTVICA: S. Luigi 38, Intrepida Mariano 36, Naš prapor 28, Caldini 26, Grado 24, Olympia 20, Corridoni in Torriana 12, Mossa in ACLI Ronchi 10, Val in Cormons 4. Val in Torriana morata odigrati še srečanje 18. kola, ki bo na sporedu 14. junija.

SUPERMINIODBOJKA

MOŠKA SKUPINA

V tej konkurenci bi moralo nastopiti šest ekip, žal pa je bila udeležba polovična. Ta skupina je igrala v organizaciji društva OK Val.

IZIDI: Val - Torriana 3:0, Val - Naš prapor 3:0, Naš prapor - Torriana 2:1. Na igrišče se nista predstavili ekipi Olympie A in Olympie B.

KONČNA LESTVICA: 1. Val, 2. Naš prapor, 3. Torriana.

ŽENSKA SKUPINA

1. SKUPINA

V tej skupini sta nastopili slovenski ekipi Olympie in Doma Agorest. Prvo mesto je osvojil Sanson Lucinico, ki si

Nogometni turnir pokrajin

Goričani uspešni

Nogometna goriška reprezentanca 3. amaterske lige je z uspehom začela državno fazo turnirja pokrajin. Vidozovi izbranci, za katere igrajo tudi slovenski nogometaši Marko Fajt, Peric (Sovodnje), Černigoj in Sambo (Audax), so namreč v prvem srečanju, na gostovanju v Trevisu, igrali neodločeno 1:1.

V nadaljevanju meddeželne faze se bodo pomerili še z izbrano vrsto iz Trenta. Srečanje bo v nedeljo, 28. t. m., ob 16. uri na igrišču v Špetru ob Soči.

ZAČETNIKI

MLADOST TRATT. AL LAGO - SAN CANZIAN 1:0 (0:0)

STRELEC: Zanier (11-metrovka).

MLADOST: Pavio, Soban, Zanier, Trampus, Ambrosi, Gallo, A. Gergolet, P. Gergolet, Černigoj, Tommasi, Ferletič, Mažgon, Peric, Lorenzut.

V zaostalem srečanju so začetniki Mladosti premagali ekipo iz Škočjana ob Soči in s tem obdržali 3. mesto na lestvici. Srečanje je bilo dokaj izenačeno in obe ekipi sta igrali dobro. V drugem polčasu so domači zaigrali na vse ali nič in si tako izbojevali 11-metrovko, ki jo je Zanier uspešno izvedel. (A. G.)

Na državnem absolutnem namiznoteniškem prvenstvu

Kar štiri krasovke

Kar štiri predstavnice Krasa Globtrade so si prislužile nastop za državno prvenstvo absolutnih kategorij, ki poteka od 25. do 28. t. m. v Veroni. Biserka Simoneta in Tanja Ravbar sta prestali preizkušnjo na treh deželnih turnirjih. Alenka Obad na državnih turnirjih tretjekategorikov, kjer so nabrale dovolj točk za kvalifikacije. Drugokategorionica Sonja Milič se je morala udeležiti dveh državnih grand prixov, da so jo prepustili na tekmovanje na vsedrjavni ravni. Krasovke bodo nastopile posamezno in v dvojicah. V mešanih dvojicah tretje kategorije jim bodo partnerji igralci iz dežele. Pari bodo naslednji: Simoneta - Vecchiato (Azzurra Gorica), Ravbar - Bertolotti (Edera Pordenon), Obad - Frediani (Lega

nazionale Gorica). V drugi kategoriji bo nastopil krasov par Sonja Milič, Alenka Obad in mešana dvojica Sonja Milič z Guidom Bisijem iz Modene.

Letošnji nastop štirih igralk na državnem prvenstvu je velik uspeh, saj so lani nastopile tri (Tanja Ravbar, Damjana Sedmak in Sonja Milič) in le Tanja Ravbar kot tretjekategorionica je morala opraviti kvalifikacije, vse pa so se tudi na lanskem prvenstvu najboljših med najboljšimi izkazale: dve tretji mesti za dvojico Milič-Sedmak (v drugi in absolutni kategoriji), peto mesto med drugokategorionkami za Damjano Sedmak in dobri uvrstitvi dvojic Ravbar-Calin in Ravbar-Saldarini med prvih 16 v Italiji. (J. J.)

Mlade borovke so se izkazale

Mlade namiznoteniške igralkke Bora Farco so svojo dobro formo ob sklepu sezone potrdile tudi na nedavnem prvenstvu Treh Benečij v Veroni. Tako je v kategoriji deklic Jadranka Cergolj osvojila več kot odlično 3. mesto. V polfinalu je šele po izrednem odporu klonila pred De Laganovo, ki je druga na državnih rang-lestvicah, pred tem pa je izločila kar italijansko prvakinjo v dvojicah D'Agostino.

Med naraščajnicami se je tudi Ana Bersan prebila do polfinala, kjer je imela uvrstitev v finale na dosegu roke, a je morala v zadnjem delu srečanja položiti orožje proti bolj izkušeni Dinijevi. V tekmovanju dvojic sta Bersanova in Cergoljeva presenetljivo odpravili italijanski prvakinji Granello-D'Agostino s čistim 2:0, v polfinalu pa sta po dokaj izenačeni igri z 1:2 klonili pred Dinijev in Oberauchovo (ki je sicer članica italijanske državne mladinske reprezentance).

Naj še omenimo, da je Bersanova (kot članica deželne reprezentance) nastopila tudi na prvenstvu dežel v Isernii, kjer je premagala vse svoje nasprotnice, toda zaradi slabših uspehov njenih soigralcev se je vrsta F-JK uvrstila šele na 7. mesto. Med posameznicami pa je Bersanova prišla do polfinala, kjer je izgubila tekmo s kasnejšo zmagovalko turnirja. (-boj-)

Kot smo že omenili, bo finalni del tega turnirja 28. t. m. v Starancanu.

MINIODBOJKA

Glede tega turnirja niso še pripravili seznama ekip, ki bodo sodelovale. Gotovo pa je, da se bo odbojbarska manifestacija odvijala na prostem, in sicer na enem od goriških trgov.

TURNIR CORAG

Ta turnir se je začel kot predprvenstvo prvenstva under 14 ženske. Pobudniki turnirja so bili sami starši. Sedaj se je tudi prvenstvo under 14 ženske zaključilo in turnir Corag je zopet zaživel. Tokrat nastopa 10 ekip.

IZIDI 1. DELA: Intrepida - Morarese 2:1, Staranzano - Corridoni 0:3, Torriana - Soča 3:0, Intrepida - Sagrado 1:2.

POVRATNI DEL: Corridoni - Staranzano 2:1, Soča Torriana 1:2, Morarese - Intrepida 2:1, Sagrado - Intrepida 3:0.

V nadaljni del tekmovanja so se uvrstili Corridoni, Torriana, Morarese in Sagrado.

Pravilnik pa predvideva, da se izločene ekipe pomerijo med seboj in tri najboljše se bodo pridružile že uvrščenim postavam. (M.J.)

Na sliki moška postava Olympie, ki je nastopila v prvenstvu under 14.

je zagotovil pravico sodelovanja na zaključnem delu prvenstva.

2. SKUPINA

V tej skupini napreduje ekipa Pierisa.

3. SKUPINA

Tekme te skupine so bilke v organizaciji društva Soče. Sodelovali sta slovenski ekipi Olympia in Soča.

IZIDI: Sanson - Pieris B 2:0, Soča - Romans 2:0, Soča - Olympia 1:1, Soča - Pieris 2:0, Pieris - Romans 2:0, Sanson - Romans 2:0, Pieris - Olympia 1:1,

Olympia - Sanson 2:0, Olympia - Romans 2:0. V nadaljnji potek tekmovanja se je kvalificirala ekipa Sansona.

4. SKUPINA

Za organizacijo te skupine je skrbel Dom Agorest, ki pa, žal, ni utegnil zasedi prvega mesta. Za nadaljnji del prvenstva se je kvalificiral Fincantieri B.

5. SKUPINA

V tej skupini napreduje šestka Fincantieri C.

6. SKUPINA

Tudi v tej skupini je zaslužen zmaga ekipa Staranzana.

